

Fredag den 29. april 2011 (D)

1

85. møde

Fredag den 29. april 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 185:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Bedre vilkår for private leverandører af tilbud efter serviceloven).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).
(Fremsættelse 06.04.2011).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Salg af almene boliger, etablering af dagligvarebutikker i tilknytning til ældreboliger m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).
(Fremsættelse 06.04.2011).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 105:

Forslag til folketingsbeslutning om minimumsnormering i dagtilbud og ret til uddannelse og efteruddannelse for det pædagogiske personale.

Af Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsættelse 31.03.2011).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 106:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af transitrum for udenlandske hjemløse m.v.

Af Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsættelse 31.03.2011).

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Lovforslag nr. L 198 (Forslag til lov om nedsættelse af statstilskudet til kommuner som følge af kommunale indtægter fra parkering) og

Lovforslag nr. L 199 (Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven. (Kommunal og regional pligt til konkurrenceudsættelse)).

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Lovforslag nr. L 200 (Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven. (Udlicitering af daginstitutioner, fritidshjem og klubtilbud m.v. til private leverandører)).

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Lovforslag nr. L 201 (Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter. (Forhøjelse af beløbsgrænse for den forenklede inkassoprocess m.v.)) og

Lovforslag nr. L 202 (Forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. og udlændingeloven. (Fingeraftryk i pas m.v.)).

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Lovforslag nr. L 203 (Forslag til lov om ændring af lov om statens byggevirksomhed m.v. (Udvidelse af lovens anvendelsesområde til også at omfatte regioners og kommuners byggevirksomhed)),

Lovforslag nr. L 204 (Forslag til lov om ændring af lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. og lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter. (Effektivisering af sagsbehandlingen i Klagenævnet for Udbud m.v.)),

Lovforslag nr. L 205 (Forslag til lov om ændring af lov om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber. (Udvidelse af visse dispensationsmuligheder med henblik på at styrke private virksomheders muligheder for eksport, fx af sundheds- og velfærdsløsninger) og

Kl. 10:00

Lovforslag nr. L 206 (Forslag til lov om ændring af lov om garantifond for indskydere og investorer, lov om finansiel stabilitet og ligningsloven. (Indførelse af medgiftsordning for nødlidende pengeinstitutter)).

Undervisningsministeren (Troels Lund Poulsen):

Lovforslag nr. L 207 (Forslag til lov om ændring af folkeoplysningsloven. (Demokratiforståelse og aktivt medborgerskab, kommunal folkeoplysningspolitik, øget brugerinddragelse m.v.)).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 185:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Bedre vilkår for private leverandører af tilbud efter serviceloven).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 06.04.2011).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Da Venstres ordfører ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på vegne af Venstres socialordfører holde følgende tale:

Regeringen ser en stor værdi i et varieret udbud af opgaveudførelsen på det sociale område, der kan bidrage til at udvide paletten af forskellige tilbud. Målgruppen på socialområdet er meget bred og består af en gruppe borgere, der har vidt forskellige behov og forudsætninger. Derfor skal vi også sikre, at der er mange forskellige tilbud, så chancen for, at tilbuddet passer til den enkeltes behov, er størst muligt.

På det sociale område ser vi desværre en tilbageholdenhed fra de private aktører med hensyn til at byde ind som leverandør på det sociale område. En analyse foretaget af Udbudsrådet viser også, at indikatorerne for konkurrenceudsættelse er lavere på sundheds- og socialområdet end på andre forretningsområder. Flere private aktører og erhvervsorganisationer har givet udtryk for, at de ser § 43, stk. 1, som en barriere for at byde ind med tilbud om leverance på det sociale område.

Vi har et ansvar for at gøre vores for at skabe de bedste rammer for private aktører, således at incitamentet til at bevæge sig ind på det sociale område øges. Med dette lovforslag ønsker vi derfor at opheve § 43, stk. 1, i retssikkerhedsloven. Formålet med ophævelsen af § 43, stk. 1, er at gøre regelsættet klarere, hvilket der er blevet ydret ønske om af private leverandører. Reglen har nemlig været meget bredt formuleret og har derfor været genstand for fortolknings tvivl. Ved helt at fjerne denne regel ønsker vi at fjerne denne tvivl.

Det er vigtigt at slå fast, at en kommune eller en region, der indgår længerevarende driftsaftaler på forretningsmæssige vilkår, stadig vil kunne indgå eventuelle fornødne aftaler om stillingtagen til utilisitet formueophobning. Jeg vil endvidere gerne benytte lejligheden til at understrege, at lovforslaget ikke ændrer reglerne om godkendelse og tilsyn.

Venstre ser en stor værdi i at skabe et bredt udbud på socialområdet og kan derfor støtte forslaget.

Kl. 10:02

Formanden :

Tak til fru Louise Schack Elholm.

Det er jo en fornøjelse. Tit og ofte har man måttet ringe med klokken for at bede om ro i salen, så jeg vil rose medlemmerne for den ro, der er i salen. Det er jo herligt at opleve.

Hr. Orla Hav som ordfører for Socialdemokratiet, værsgo.

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det. Det lovforslag, vi skal tage stilling til i dag, drejer sig om fjernelsen af § 43, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration. Jeg skal blot læse det første punkt, som man efter forslaget ønsker at fjerne:

»Når en kommune eller en region betaler for at få udført opgaver efter den sociale lovgivning, skal myndigheden tage stilling til, hvorledes der skal forholdes med formue, som kan opstå i denne forbindelse.«

Fra socialdemokratisk side står vi noget undrende over for, at ministeren har anmeldt, at man vil lave en reform af reglerne om godkendelse af og tilsyn for institutioner. Og så kommer man med et forslag som det her på nuværende tidspunkt. Vi har selv foreslået en egentlig evaluering af kommunalreformen på det sociale område. Vi synes, det ville have været klogere og mere fornuftigt at vente med at få fremsat eventuelle klargørende lovforslag, indtil de ting var blevet afklaret.

Dertil kommer, at det, der i øjeblikket jo er det store samtaleemne i den sociale sektor, er, hvordan vi sikrer faglighed, hvordan vi sikrer kvalitet, hvordan vi sikrer tilstrækkelig specialisering på området. Vi synes, at det er en forkert vej at gå, altså at flytte fokus væk fra den diskussion over mod at lave mere business på området. For det lægger regeringen jo ikke skjul på, nemlig at det her forslag er fremsat for at lave mere business, for at lave større muligheder for at trække overskuddet ud af tilbud, som jo oprindeligt er etableret for at give mennesker med specielle behov et særligt tilbud. Det synes vi ikke er særlig kønt. Vi oplever, at specialiserede tilbud i øjeblikket må lukke på grund af usikkerhed om deres økonomi. Og så kommer regeringen – i stedet for at komme med en indsats på det område for at være med til at styrke, at vi kan bevare specialiserede institutioner, som i mange år på nonprofit basis har sikret tilbud til mennesker, der har det svært i vores samfund – og vil lave mere forretning på området.

Vi synes ikke, det er det rigtige snit at lægge. Vi synes faktisk, at det var mere rimeligt, at man satte ind på at sikre, at den kvalitet, som skal være for borgere, der er i klemme, blev hjulpet noget bedre på vej end det, vi ser. Vi kan bare gøre opmærksom på, at KL's hørings svar gør opmærksom på, at det her forslag i bedste fald er overflødig, men at det i værste fald vil skabe endnu større usikkerhed og uklarhed på området. Det synes vi ikke der er behov for. Det, der er behov for, er, at der er nogle klare retningslinjer for samfundets indsats for de dårligst stillede, for folk, der er i klemme. De skal være ganske velafgrænsede. Der må ikke være tvivl om, om det drives med henblik på at hjælpe mennesker, eller om det drives med henblik på at skabe et overskud, skjult eller ikke skjult.

Så vi er imod, og vi vil forholde os dertil i forbindelse med den efterfølgende debat og behandlingen i udvalg og sal.

Kl. 10:06

Formanden :

Tak til hr. Orla Hav. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. I Dansk Folkeparti kan vi støtte lovforslaget. Der har allerede været en gennemgang af, hvad lovforslaget går ud på, men vi ser altså ikke de samme problemstillinger, som Socialdemokraterne ser. Jeg synes, det er at gøre lige lovlig meget ud af et forholdsvis lille lovforslag. Så vi betragter det her som en meget lille ændring og en fornuftig ændring, som vil gøre op med noget usikkerhed, der har

været på området. Hvis ikke andet nyt og revolutionerende kommer frem under udvalgsbehandlingen, ender det med, at vi støtter det her lille lovforslag, som skaber klarhed på et område, hvor der har været uklarhed, og som giver mulighed for, at nye private kan komme ind på området, hvor de ikke før har haft mulighed for at komme ind. Så det kan vi støtte.

Kl. 10:07

Formanden :

Tak til hr. Martin Henriksen. Så er det fru Meta Fuglsang som ordfører for SF.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Sagen er, at vi har et lille forslag på et område, som faktisk har brug for et stort forslag, nemlig et forslag, hvor man tager udfordringerne på det her socialområde alvorligt. Det er jo oplyst, at baggrunden for det her lovforslag er, at der er en barriere for private udbydere på det sociale område, fordi den her bestemmelse fortolkes på den måde, at der ikke kan ske en formueophobning hos de private udbydere, der leverer opgaver på det sociale område. Men høringsvarene peger jo på, at det ikke er nødvendigt at ændre loven, men at brugen skal præciseres, og det gør det jo lidt ubegribeligt, at det, vi nu får, er et lille forslag, der, som det tidligere er nævnt, i bedste fald er overflødig, i stedet for et egentligt forslag, der forholder sig til udbuddet på det sociale område og mulighederne for at løse opgaverne bedst muligt.

Det er jo ikke så tit, at vi ser, at man lovgiver for at fjerne en fortolkningstvív, når man kunne fjerne den fortolkningstvív på andre måder, og jeg tror, at vi under arbejdet med lovforslaget her må kigge lidt på, hvad de nærmere motiver til det her egentlig kunne være, for man får nogle tanker om, at det ikke nødvendigvis bare er at fjerne en fortolkningstvív på området. Vi er også nødt til at kigge på og spørge ind til, hvad man mere gør, hvad man mere fjerner, når man fjerner den her bestemmelse, når vi behandler det her forslag.

Helt principielt må vi jo kigge på, hvad der skal til for at give et varieret udbud på det sociale område. Det gælder både, med hensyn til om der skal være offentlige og private udbud på de forskellige områder, og med hensyn til hvad der inden for den offentlige ramme skulle være af udbud. Det, vi oplever i øjeblikket, er jo, at der på det specialiserede socialområde simpelt hen mangler tilbud på en række områder. Så lad os tage den opgave alvorligt, at vi skal have et bredt udbud. Jeg stiller mig ikke op og siger, at vi så ikke skal have et privat udbud, men det, vi skal have fokus på, er, at der er et tilstrækkeligt udbud, at de opgaver, der skal løses, for at borgerne får dækket deres behov, bliver løst, og det forslag, der ligger her, tager ikke udgangspunkt i, at borgerne skal have det tilbud, så deres behov bliver dækket. Så lad os prøve at få en anden indgang til at få løst opgaven.

Det handler jo også om at kigge på kommunalreformen, se på, om opgavefordelingen har været rigtig i kommunalreformen, se på, om mulighederne for at lave sociale tilbud er tilstrækkelige inden for den her ramme, og lad os så løse den opgave i fællesskab, så det bliver bedst muligt i stedet for at nøjes med et lille forslag, hvor vi egentlig havde brug for et stort.

Så SF kan ikke støtte forslaget, der ligger her.

Kl. 10:10

Formanden :

Tak til fru Meta Fuglsang. Så er det fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Nogle lovforslag er ganske små, men kan godt få stor betydning, og sådan et lille forslag står vi med i dag. Forslaget er første trin i arbejdet med at sikre bedre vilkår for private leverandører. Forslaget lægger op til, at vi ophæver § 43, stk. 1, idet tiden har vist, at der er mange misforståelser knyttet til den her paragraf, for hvad skal der ske med en eventuel formue? Reglerne fortolkes ofte sådan, at man som privat leverandør ikke må tjene penge på driften. Det finder jeg ikke er fair. Der er behov for en generel gennemgang og revision af de nuværende regler for godkendelse af private tilbud. Derfor er der også et arbejde på vej om det.

Flere private aktører har igennem årene påpeget flere udfordringer i forbindelse med kommunernes indimellem meget rigide godkendelsespraksis. Så med det her forslag skabes der nu selvstændig hjemmel til, at den enkelte kommune kan indgå aftale med private leverandører på det sociale område, der så også får mulighed for at trække et eventuelt overskud ud af driften.

Vi kan fra konservativ side støtte forslaget, der vil skabe bedre vilkår for private leverandører af tilbud efter serviceloven.

Kl. 10:11

Formanden :

Tak til fru Vivi Kier. Så er det hr. Jørgen Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg skal sige, at vores socialordfører ikke kan være her, og derfor skal jeg prøve at gøre rede for Radikale Venstres holdning til det her forslag.

Jeg kan da sige, at vi er positive over for at fjerne de barrierer, der har været, for at private aktører kan gå ind og tage opgaver for kommuner og regioner på det her område. Men vi er, ligesom vi også kan høre, at andre ordførere er, temmelig uforstående over for, at man ikke vil lytte til Kommunernes Landsforenings meget fornuftige indvendinger i deres høringsvar. For at gøre reglerne mere tydelige ser det ud, som om man fra regeringens side vil fjerne den paragraf i retssikkerhedsloven, som har givet anledning til tvív, og som dermed har skabt en barriere. Efter vores opfattelse ville det være en langt bedre løsning at tydeliggøre de her paragraffer med den tilføjelse, som Kommunernes Landsforening foreslår. Vi er bekymret for, at det, når man bare fjerner paragraffen, vil give anledning til yderligere tvív.

Men som sagt er vi overordnet positive over for hele formålet med det her lovforslag. Vi har som sagt lidt svært ved at gennemskue, om der ligger noget under, som vi ikke helt har forstået, men det håber vi så at vi kan blive klogere på under udvalgsarbejdet. Men vi kan i store træk støtte forslaget, som det ligger her.

Kl. 10:13

Formanden :

Tak til hr. Jørgen Poulsen. Og så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Jeg skal sige, at jeg deler den samme undren, som andre ordførere, herunder den radikale, har givet udtryk for, over, hvorvidt man faktisk får fjernet noget tvív ved at fjerne paragraffen, men fortsat lade

tvivlen om, hvad det så er, der er gældende, stå – eller hvad det egentlig er, der kommer til at være bagefter.

Derefter vil jeg sige, at vi ikke kan støtte forslaget, og det er også af rent principielle grunde. Vi mener ikke, man skal tjene penge på mennesker, der har det svært, hvad enten det nu er af den ene eller anden grund, man har brug for hjælp fra samfundet. Det mener vi ikke er noget, der skal gøres til en handelsvare. Det mener vi faktisk er noget, som skal udføres enten af det offentlige eller af selvejende institutioner, foreninger m.v. Det har vi en lang, god tradition for i Danmark. Vi har haft et bredt udbud af forskellige både offentlige og selvejende, foreningsejede institutioner, der har gjort en stor indsats, har sørget for udvikling osv., hvorimod det, vi har set det seneste par år efter strukturreformen, hvor man virkelig har åbnet op for, at man i stedet gør det til en markedsplads, hvor man skal handle og ud at se, hvad der er det billigste tilbud osv. – det er det, der er det afgørende – har været, at det er blevet langt dyrere, end det var tidligere på det specialiserede sociale område. Og der er ikke noget, der umiddelbart tyder på, at det skulle være blevet bedre.

Vi mener altså helt grundlæggende ikke, at det er noget, man skal tjene penge på, og derfor kan vi heller ikke støtte et forslag, der har som formål, at flere skal tjene penge på det.

Kl. 10:15

Formanden :

Tak til fru Line Barfod. Så er det socialministeren.

Kl. 10:15

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Tak for behandlingen af forslaget om bedre vilkår for private leverandører af tilbud efter serviceloven. Jeg ser frem til at besvare nogle af de specifikke spørgsmål, der kom undervejs, under udvalgsbehandling.

Retssikkerhedslovens § 43, stk. 1, om overdragelse af opgaver til private aktører og håndtering af eventuel formue opleves af mange private leverandører som en barriere for at kunne opnå en rationel drift og et rimeligt udbytte. De private tilbud har en vigtig funktion på det sociale område som et supplement og et fleksibelt alternativ til offentlige tilbud, både hvad angår personalesammensætning, og hvad angår det socialpædagogiske indhold. Derfor er det centralt for mig, at vi gør, hvad vi kan, for at fremme mulighederne for at anvende disse steders særlige styrke. Derfor synes jeg også, det er uheldigt, at nogle regler bliver oplevet som en barriere.

Der kom nogle forslag og kommentarer under behandlingen, bl.a. om, at det her forslag skulle flytte fokus fra at kigge på kvalitet. Det er jeg på ingen måde uenig i. Det ene udelukker jo på ingen måde det andet. Faktisk har vi lige i går haft det første møde i et nedsat ekspertudvalg, der rejser rundt og ser på, hvordan kommunerne gør det, når det gælder udsatte børn og unge. Derudover er der også blevet etableret eller nedsat en taskforce, som er i gang med at kigge på dagtilbudsområdet og få samlet de gode erfaringer sammen i forhold til f.eks. ledelse og organisering. Og så ved jeg jo, at LOS, som er sammenslutningen af de her private tilbud til f.eks. udsatte børn og unge, og som jeg har haft samtaler med om kvalitet, faktisk har meget fokus på kvalitet og meget gerne taler om, at der bliver indført en form for akkrediteringsmodel. Så jeg mener sagtens, man kan tale om kvalitet og have fokus på kvalitet, selv om man går ind og arbejder med at fjerne barrierer, hvor § 43, stk. 1, er blevet betragtet som en barriere, bl.a. fordi der har været nogle uheldige misforståelser af, hvad der egentlig var hensigten med den her paragraf.

Så vil jeg lige også sige, at det jo egentlig står meget klart i selve lovforslaget – i de bemærkninger, der følger i lovforslaget – at der jo vil ske en opfølgning på vedtagelsen af lovforslaget. Bl.a. vil godkendelsesbekendtgørelsens bestemmelser om stillingtagen til formueophobning blive ændret, så det klart for de tilbud, som den omhandler, fremgår, at man så kan gå ind og arbejde med det her i for-

hold til aftaler, der ikke er indgået på forretningsmæssige vilkår. Så indtil videre vil jeg sige tak for en god debat. Jeg ser frem til en behandling af forslaget i udvalget.

Kl. 10:18

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Fru Meta Fuglsang.

Kl. 10:18

Meta Fuglsang (SF):

Det er jo her i ordførertalerne blevet nævnt, at det af høringssvarene fremgår, at det kan være, at det slet ikke er nødvendigt at fjerne den her bestemmelse, altså at man kunne fjerne fortolkningstvivilen på andre måder. Det synes jeg er lidt interessant at finde ud af om er rigtigt, så jeg vil gerne spørge ministeren, om ministerens opfattelse er, at man kunne fjerne den fortolkningstvivil, der er om den her bestemmelse, på en anden måde end ved at fjerne bestemmelsen – altså om der var mulighed for at gøre det på andre måder, sådan som det er anført i høringssvarene.

Kl. 10:19

Formanden :

Ministeren.

Kl. 10:19

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Man kan jo sådan set også opnå det samme ved at fjerne bestemmelsen. Jeg synes, det er lidt pudsigt, at vi her har en debat om at bevare regler, som egentlig ikke er nødvendige. Vi har her en regel, som ikke er nødvendig, i forhold til at man godt kan gøre det, som kommunerne beder om via den bekendtgørelse, som vi skal til at præcisere efterfølgende. Så jeg vil blot sige, at vi her har med en regel, der er blevet misforstået, at gøre, og at vi sagtens kan have de samme forhold efterfølgende, selv om vi fjerner den her regel. Så vi har faktisk egentlig med regelforenkling at gøre.

Kl. 10:19

Formanden :

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 10:19

Meta Fuglsang (SF):

Så må jeg følge lidt op på det ved at spørge, om reglen her så dækker andre ting, altså om man kan sige, at den her regel bliver brugt til andre ting end det at skabe fortolkningstvivil. For hvis man fjerner den her bestemmelse, står kommunens forpligtelser på det her område så et andet sted? Altså, fjerner man en forpligtelse for kommunen ved at fjerne den her bestemmelse – ud over fortolkningstvivilen? For så kan jeg da godt undre mig over, at den her bestemmelse overhovedet nogen sinde har haft eksistensberettigelse, altså hvis den kun er egnet til at skabe tvivl. Hvad skaber den mere, som vi så mister, ved at den her bestemmelse bliver fjernet?

Kl. 10:20

Formanden :

Ministeren.

Kl. 10:20

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jamen der har været for mange misforståelser omkring den her regel, og selv om der sker en ophævelse af § 43, stk. 1, ændrer det ikke på, at en kommune eller en region, der indgår en længerevarende driftsaftale på ikke forretningsmæssige vilkår, stadig væk vil kunne indgå de fornødne aftaler om, hvad der skal ske med en eventuel utilsigtet formueophobning. Det kan man stadig væk. Det har ikke på nogen

måde været meningen, at det skulle ske med aftaler, der indgås på forretningsmæssige vilkår.

Nu fjerner vi reglen, fordi der har været en række misforståelser, men det, som kommunerne skal kunne i forhold til aftaler, der bliver indgået på ikkeforretningsmæssige vilkår, vil de stadig væk kunne.

Kl. 10:21

Formanden :

Så er det hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 10:21

Orla Hav (S):

Det, der gør os betænkelige, er jo den forskel, der er mellem ministerens, skal vi sige prioritering i fremhævelsen af, hvad der er vigtigt her på det sociale område, og så vores. Vi synes jo, det er vigtigt, at der er nogle klare regler om, hvad man gør i forhold til de mennesker, der har brug for nogle tilbud. Ministeren tager alene udgangspunkt i, hvad vi gør, for at der kommer nogle flere ind og laver forretning på det her område. Synes ministeren ikke, det er rimeligt, at alle kender præmisserne for, hvordan der skal ageres med den formueophobning, der måtte ske som følge af, at man har drevet et tilbud for en gruppe mennesker i det her samfund?

Vi taler jo om, at der på en eller anden måde skal tages stilling til den friværdis, der oparbejdes i sociale institutioner, i privat regi. Synes ministeren ikke, det er forsvarlig samfundsøkonomi, at der bliver taget stilling til, hvor de penge skal gå hen?

Kl. 10:22

Formanden :

Ministeren.

Kl. 10:22

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg kan egentlig høre, at hr. Orla Hav vil indføre en ny bestemmelse i forhold til de aftaler, der bliver indgået på forretningsmæssige vilkår. Det har aldrig nogen sinde været meningen, at § 43, stk. 1, skulle bruges i forbindelse med aftaler, der indgås på forretningsmæssige vilkår, og man kan sagtens gå ind og have kontrol med, hvad det er, pengene går til, for man skal jo også se på, hvad det koster det enkelte sted. Det skal man jo gøre. Uanset om det er et kommunalt tilbud, et selvejende tilbud eller et privat tilbud, skal man gå ind og se på, hvad det er for nogle takster, der tages for det enkelte tilbud på det enkelte sted. Og det er jo baggrunden for, at vi går ind og arbejder med Tilbudsportalen, så det bliver endnu nemmere for kommunerne at kunne sammenligne tilbud på tværs.

Kl. 10:22

Formanden :

Hr. Orla Hav.

Kl. 10:22

Orla Hav (S):

Mener ministeren virkelig, at det bliver nemmere for kommunerne at sikre samfundets værdier, ved at man skal ind at tage stilling til: Skal man i dette tilfælde lave et sæt regler om, hvor formueophobningen skal gå hen, eller skal man lade være med at gøre det? Mener ministeren virkelig, det er at gøre livet lettere for kommuner og regioner, at man har sådan et yderligere valg, man skal foretage? Kunne vi ikke yderligere forestille os, at der bliver spekulation, altså at kommunen nogle steder siger, at her vil man ikke blande sig i, hvor friværdien i ejendommen bliver af, men at det vil de ovre i den anden kommune?

Er det ikke en uheldig skævvridning på det sociale område, at man får sådan nogle, skal vi sige skævvridende regler på det her område? Jeg synes, det er uheldigt, og jeg synes, det kan tillægges an-

dre motiver, som jeg ikke bryder mig om vi får indført på det sociale område.

Kl. 10:23

Formanden :

Ministeren.

Kl. 10:23

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jamen altså, det, som hr. Orla Hav egentlig siger, er, at der skal fremsættes et helt nyt forslag, hvor man skal gå ind og kigge på, hvad der sker med formueophobningen i de tilfælde, hvor der indgås nogle aftaler på forretningsmæssige vilkår. Det har slet ikke været meningen med og baggrunden for det her forslag. Det har været møntet på de aftaler, som man indgår på ikkeforretningsmæssige vilkår. Det er to forskellige ting, og det kan hr. Orla Hav meget gerne stille spørgsmål om under udvalgsbehandlingen, for det har ikke på nogen som helst måde været meningen, at kommunerne skulle gå ind og høre det enkelte sted, hvor man har indgået en aftale på forretningsmæssige vilkår, hvad der skal ske med formueophobningen, overhovedet ikke.

Så det er egentlig noget helt nyt, en helt ny procedure, som hr. Orla Hav beder om at der bliver indført.

Kl. 10:24

Formanden :

Tak til socialministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det lyder ikke til at være tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Salg af almene boliger, etablering af dagligvarebutikker i tilknytning til ældreboliger m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 06.04.2011).

Kl. 10:24

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og det er Venstres ordfører, fru Louise Schack Elholm, der får ordet først. Værsgo.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette lovforslag omhandler først og fremmest en ny salgsordning for salg af almene boliger. Denne salgsordning adskiller sig på flere punkter fra de tidligere salgsordninger, og lovforslaget indeholder også et element om etablering af dagligvarebutikker i yderområderne. Ideen bag den nye salgsordning er, at den skal indgå som et aktivt redskab i boligorganisationernes og kommunernes planlægning og styring af den almene sektor.

Vi har oplevet, at boligorganisationerne har ønsket flere handlemuligheder i forhold til salg af almene boliger. De ønsker har vi ta-

get til os, og derfor har vi nu udformet salgsordningen på en måde, så den kan hjælpe de udsatte boligområder, også kaldet ghettoerne. Derfor indeholder salgsordningen også mulighed for, at størstedelen af nettoprovenuet fra salget i udsatte boligområder kan gå til medfinansiering af en helhedsplan som f.eks. i Gellerup.

Boligselskaberne er heller ikke længere forpligtet til at yde et rente- og afdragsfrit lån til køber, men kan vælge at give sådan et lån, hvis de ønsker det.

Det vil også være muligt at sælge ledige boliger til en tredjemand i den nye salgsordning, ligesom det bliver muligt at sælge en hel blok til en tredjemand. På den måde kan boligerne f.eks. omdannes til andelsboliger. Den nye salgsordning hjælper således med til at sikre et mere varieret boligudbud i de udsatte boligområder.

Det er alt i alt en kraftigt forbedret salgsordning, som særlig kan hjælpe de udsatte boligområder. Den kan sætte gang i helhedsplanerne i ghettoområderne. I Venstre glæder vi os over den nye salgsordning, som både giver lejerne mulighed for at eje deres egen bolig og giver de udsatte boligområder mulighed for at sælge boligblokke og bruge nettoprovenuet til at finansiere deres helhedsplaner.

Lovforslaget indeholder desuden et forslag om etablering af dagligvarebutikker i tilknytning til ældreboliger. For at forbedre etableringen af dagligvarebutikker i forbindelse med ældreboliger i yderområderne kan udlejning ske til under markedsleje.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 10:27

Formanden :

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger, først fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:27

Thomas Jensen (S):

Tak til Venstres ordfører.

Nu er det jo sådan, at det her historisk set har været et ideologisk ræs mod den almene sektor. Man har simpelt hen fra borgerlig side haft et ønske om, at alle almene boliger i Danmark skulle kunne sælges ud, så vi fik en stor privat sektor. Nu står vi så her og har haft to forskellige lovforslag: Det ene var rent ideologisk, og det andet har der faktisk været nogle pæne, fornuftige takter i, nemlig det, der har fokus på de udsatte boligområder, hvor der er en målsætning om at lave en mere sammensat beboersammensætning. Det er også noget, Socialdemokraterne synes der er rigtig fornuftige takter i.

Men når vi ser på den salgsordning, som har haft til formål at sælge de gode almene boliger, altså dem, der ikke ligger i de udsatte boligområder, er der blevet solgt – ja, i den sidste opgørelse, jeg har set, var det 46 boliger. Jeg ved ikke, om der er kommet nogle til siden hen.

Synes Venstres ordfører, at den del, der også er en del af det her lovforslag, bør videreføres, når der kun er solgt 46 boliger, og synes Venstres ordfører, at det er en succes, at man efter så mange år med en salgsordning kun har fået solgt 46 boliger?

Kl. 10:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:28

Louise Schack Elholm (V):

Det er jo noget af en påstand, som hr. Thomas Jensen kommer med her: at Venstre skulle være imod almene boliger. Det mener jeg bestemt ikke man kan påstå at Venstre er. Det er jo Venstre, der sammen med Konservative, Dansk Folkeparti og Radikale har været med til at sørge for, at vi har fået sat gang i byggeriet af almene boliger. Så at sige, at vi vil udfase almene boliger, er noget af en på-

stand, der ikke er noget belæg for på nogen som helst måde. Det skal stå for hr. Thomas Jensens helt egen regning.

Jeg vil sige, at det lovforslag, som ligger nu, netop er et forslag, som ikke bare glæder dem, som ønsker at eje deres egen bolig, og som er lejere på nuværende tidspunkt, men som så sandelig også glæder boligorganisationerne, der har mulighed for rent faktisk at gøre noget ved deres problemer. Boligudvalget har været en tur i Gellerup og set på byggeriet på området, og der sagde de jo netop, at de syntes, at salgsordningen var en mulighed for dem til at finansiere deres helhedsplan. Det har vi lyttet til i forbindelse med det her lovforslag, det er jo det, der ligger.

Jeg kunne da godt tænke mig at høre, hvad Socialdemokraterne synes om, at man kan sætte gang i helhedsplaner i Gellerup.

Kl. 10:29

Formanden :

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:29

Thomas Jensen (S):

Det, som klart og tydeligt fremgik af mit spørgsmål, var, at Socialdemokraterne er ganske positive over for det, vi har set i et udsat boligområde som f.eks. Gellerup, hvor Brabrand Boligforening har spillet en meget aktiv rolle ved at gå ud og få lavet en mere sammensat beboersammensætning ved at bruge nogle af instrumenterne i loven, og at det er noget, som Socialdemokraterne faktisk finder ganske fornuftigt.

Men det, jeg samtidig siger i mit spørgsmål, er jo: Hvorfor oprettholder Venstre og Konservative med støtte fra Dansk Folkeparti ordningen med at sælge gode almene boliger i problemfri områder? Det er jo det, der er det ideologiske korstog i det her forslag, og jeg spurgte ordføreren, om ordføreren virkelig synes, det er en god idé at opretholde ordningen med at sælge gode almene boliger, når der kun er blevet solgt 46 – 46 styk på så mange år. Jeg spurgte, om det var en succes. Det har ordføreren ikke svaret på, og det er det, jeg gerne vil have svar på i dag: Hvorfor blive ved med at køre det ideologiske felttog mod de gode almene boligforeninger?

Kl. 10:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:30

Louise Schack Elholm (V):

Generelt mener jeg jo, det er positivt, at lejere har mulighed for at komme til at eje deres egen bolig, men jeg vil sige, at vi jo gør alt, hvad vi kan, for at blande beboersammensætningen. Det er jo det, vi gør med det her lovforslag. Vi blander jo beboersammensætningen i højere grad i de her udsatte boligområder, hvor det traditionelt har været bygget sådan op, at der kun har været almene boliger i et helt kvarter. For at bløde lidt op på det gives der nu mulighed for, at man kan sælge noget helt fra, både til private lejere, til nogle, der selv vil eje deres egne boliger, og til dem, der vil lave andelsboliger.

Det giver mulighed for et meget mere varieret udbud af boliger, og det er jo det, der er interessant, nemlig ikke bare at få private boliger og andelsboliger ind i de almene boligområder, men så sandelig også at få de almene boliger ud i de andre kvarterer, ligusterkvarterne, hvis man kan sige det sådan.

Kl. 10:31

Formanden :

Så er det fru Nanna Westerby for en kort bemærkning.

Kl. 10:31

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Det er ingen hemmelighed, at vi har diskuteret salg af almene boliger i rigtig mange år herinde i Folketinget, og det har været en meget ideologisk præget diskussion. I SF har vi haft det standpunkt, at i udsatte boligområder vil vi gerne være meget pragmatiske, med hensyn til hvilke redskaber man kan bruge, men vi kan ikke se, hvorfor der skal sælges ud af attraktive, velfungerende almene boliger, altså hvorfor de skal privatiseres.

Det er der, vi har sagt, at det virker som et ideologisk korstog fra regeringens side. Nu kan man så læse i lovforslaget og også høre fra ordførerne i dag, at det formentlig primært vil få en effekt i udsatte boligområder. Man forventer primært, at det er i udsatte boligområder, at der vil blive solgt boliger. Det vil sige, at man har droppet ideerne med rigtig at skubbe på for en privatisering af velfungerende almene boliger. Jeg vil bare gerne høre Venstres ordfører forklare baggrunden for det skifte. Er det en indrømmelse af, at det ideologiske korstog, der blev sat i gang med henblik på en privatisering af velfungerende almene boliger, måske i virkeligheden ikke var så smart?

Kl. 10:32

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:32

Louise Schack Elholm (V):

Jeg har fået mange henvendelser fra lejere, som bor i almene boliger og har ønsket at købe deres bolig, hvilket de ikke kunne få lov til af boligorganisationen og kommunen. De kunne simpelt hen ikke få lov til at købe den. Og jeg synes egentlig, at det er positivt nok, at der er den mulighed, men samtidig med det synes jeg, at der er en anden mulighed for at bruge den her lov, og det er at bruge den til at bløde op på de udsatte boligområder, hvilket jeg synes er en rigtig positiv måde at bruge den på. Så jeg synes, det er fint, at man har begge måder.

Jeg forventer ikke, at der bliver solgt helt vildt mange boliger til folk, der ønsker deres egen lejlighed, men jeg synes, det er positivt, at der er en mulighed for det. Og vi er sikre på, at vilkårene er mere gunstige for boligorganisationerne, så det ikke kommer til at koste dem så meget, som det gjorde tidligere. Deres store anke var tidligere, at det var dyrt for dem. Det vil det ikke blive nu i modsætning til tidligere.

Kl. 10:32

Formanden :

Fru Nanna Westerby.

Kl. 10:32

Nanna Westerby (SF):

Jamen ordføreren svarer ikke helt på det, jeg spørger om, for det, jeg spørger om, er, hvad baggrunden er for det skifte, der jo ligger i det her lovforslag.

Indtil nu har man hørt fra regeringen, at den meget gerne vil have solgt mange almene boliger i alle mulige typer af almene boligområder. Nu fremsætter man et lovforslag, hvor man selv skriver i lovforslaget, at man primært forventer, at det her bliver brugt i udsatte boligområder. Så det, jeg bare gerne vil høre, er, hvad baggrunden er for, at man nu ikke længere synes, at der skal sælges attraktive almene boliger.

Jeg synes, at det er en rigtig god idé med det skifte, og jeg er glad for, at man er gået væk fra den meget ideologiske tilgang, som man har haft til privatisering af de almene boliger, og over til, at det nu primært skal handle om de udsatte boligområder. Jeg vil bare gerne

høre, om skiftet sker, fordi Venstre er blevet klogere, eller hvad baggrunden er for skiftet hen imod, at det nu primært skal være i udsatte boligområder.

Kl. 10:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:33

Louise Schack Elholm (V):

Som jeg redegjorde for tidligere, har det hele tiden været vores holdning, at det skal være muligt for en lejer at købe sin egen bolig. Vi vil ikke tvinge lejerne til at skulle købe deres bolig, men vi synes, at det er positivt, at de har muligheden for at gøre det. Vi synes, at det her kan bruges som et redskab til i højere grad at bløde op på de udsatte boligområder, og vi lægger op til, at det i endnu højere grad skal gøres fremover, fordi det i den grad er fordelagtigt for boligorganisationerne at gå i gang med det her, nemlig at kunne komme i gang med deres helhedsplaner, at kunne finansiere deres helhedsplaner gennem salg. Det synes jeg er rigtig positivt, for det kan jo sætte gang i udviklingen i f.eks. Gellerup.

Kl. 10:34

Formanden :

Så er fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:34

Line Barfod (EL):

Jeg synes, at man skulle prøve at hjælpe de mennesker, der bor i områderne, i stedet for at eksportere dem til andre områder.

Men det, jeg egentlig gerne vil spørge ordføreren om, er: Ordføreren sagde, at man ønsker at åbne for, at der kan komme almene boliger bag ligusterhækkene, betyder det, at Venstre har ændret holdning og nu gerne vil tillade, at almene boligorganisationer kan gå ud og opkøbe ejendomme andre steder og omdanne dem til almene boliger?

Kl. 10:34

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:34

Louise Schack Elholm (V):

Der bliver jo allerede i dag bygget almene boliger i ligusterkvarterne. Jeg bor selv i sådan et kvarter, som er en blanding af private og almene boliger. Så det findes allerede, og det synes jeg er rigtig positivt. Jeg synes, det er rigtig positivt, at man ikke bare bygger blokke af den ene type boliger og så blokke af en anden type boliger. Jeg synes, det er fint, at man blander dem, for det er jo fint, at man ser hinanden og ser de forskellige boligformer. Det synes jeg er en rigtig positiv måde at gøre det på.

Det, vi lægger op til med det her lovforslag, er jo at gøre det den anden vej ved at sige, at vi også skal blande de udsatte boligområder mere for at skabe en større variation i området.

Kl. 10:35

Formanden :

Fru Line Barfod.

Kl. 10:35

Line Barfod (EL):

Men nu spurgte jeg ikke til, om almene boligselskaber, hvis kommunen vil tillade det, kan få lov til at bygge nyt. Jeg spurgte, om de kan få lov til at købe ejendomme. F.eks. stod der, da krisen kom, pludselig en masse tomme boliger her i København. Der var tusindvis af tomme lejligheder, samtidig med at der var folk, der ikke kunne få et

sted at bo. Så ville nogle af de almene boligorganisationer gerne købe dem og lave dem om til almene boliger. Enhedslisten har også stillet forslag om det. Dengang afviste Venstre det. Er det her udtryk for, at Venstre nu har ændret holdning og gerne vil tillade, at de almene boligorganisationer kan få lov til at opkøbe ejendomme og omdanne dem til almene boliger?

Kl. 10:36

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:36

Louise Schack Elholm (V):

Hvis vi nu kigger på Enhedslistens forslag, gik det ud på, at man skulle kunne opkøbe boliger til under markedspris. Det er jo sådan, at de almene boligorganisationer godt kan købe dem til markedsprisen. De kan ikke købe dem til under markedsprisen, og vi fastholder, at der ikke skal være en rabat. Vi skal holde fast i, at man får den rabat, når man bygger husene med kommunalt grundkapital, men det er jo ikke sådan, at de skal kunne sælges til under markedspris, for det er en fuldstændig uigennemsigtig tilskudsstruktur.

Kl. 10:36

Formanden :

Tak til fru Louise Schack Elholm. Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Salg af almene boliger til lejerne har været et ideologisk korstog for regeringen, lige siden den kom til. Vi har haft en forsøgsordning, en forlængelse af den, en permanent ordning og en langvarig grundlovssag, som regeringen lige akkurat undgik at tabe. At ideologiske korstog sjældent nytter noget, kan man se på resultaterne. Kun omkring 46 boliger er blevet solgt efter forsøgsordningen og nul boliger efter den permanente ordning. Men selv for den her regering, som på flere måder står i stampe, er der åbenbart en forventning om, at det kan begynde at gå fremad her efter 10 års diskussion på området.

Med den nu foreslåede ordning, som regeringen ønsker skal træde i stedet for de to hidtidige ordninger, bliver salg til lejerne i højere grad et instrument, der på frivillig basis kan indgå i en samlet bypolitisk indsats. Og nu da regeringen viser vilje til at lære af sine tidligere erfaringer, vil jeg da heller ikke bruge tiden i dag på at se tilbage, men forholde mig til lovforslagets delelementer.

Vi kan tilslutte os salg som et frivilligt bypolitisk redskab i områder, hvor der er behov for en mere blandet beboersammensætning, og hvor midlerne bruges i området. Det er her, at et salg har et formål.

Salg af ledige boliger i enighed som led i en boligpolitisk indsats kan vi også tilslutte os, men jeg forstår simpelt hen ikke regeringens logik, når den fastholder, at gode, attraktive almene boliger i velfungerende områder skal kunne sælges til lejerne. Socialdemokraterne går ind for, at der til de borgere, der ikke har råd til at købe eller ikke af andre grunde har brug for at købe, f.eks. fordi de af arbejdsmæssige grunde skal flytte mellem landsdelene, skal være gode tilbud om gode og fornuftige lejeboliger, der er til at betale. Det er jo lige præcis derfor, at vi bygger almene boliger. Regeringens såkaldte frie valg er for de velstillede, for dem, der har råd til at købe. De grupper, der ikke har råd til at købe, får mindre at vælge imellem, og det kan Socialdemokraterne ikke støtte.

Regeringen vælger også at opretholde et utrolig bureaukratisk system, som skal sikre, at salgsprovenuet fra ikkeudsatte boligområder går til nybyggeri. Man nedlægger provenufonden, og man opretter et

indviklet kontosystem, der alene har til formål, at pengene ender i statskassen. Man prøver ikke engang at lægge så meget skjul på det mere. Det fremgår klart og tydeligt af lovforslagets § 96 i, stk. 4, hvor der står:

»Den statslige andel af midlerne overføres senest 3 måneder efter indbetalingen efter stk. 1 kontant til Økonomistyrelsen.«

Sådan! En konservativ minister sover givetvis trygt om natten, for nu er det da helt åbenlyst, at dagtimerne bruges til at stjæle fra lejerne med arme og ben. Spørgsmålet er så bare, om der ikke er noget, der nager ministerens samvittighed. Samtidig er ordningen lige lovlig smart indrettet: Er der overskud, så tager staten det; er der underskud, dækkes det som udgangspunkt af lederen.

Det rente- og afdragsfrie lån er endnu en af de ting, som regeringen ikke har fået luget ud. Ideologien titter stadig indimellem frem. Regeringen er så opsat på at få solgt nogle boliger, at den glemmer fornuften. For mig er det fornuftige mål med salg at skabe en varieret beboersammensætning, og det harmonerer altså ikke godt med, at regeringen vil sælge boligerne med rabat.

Samlet set har man taget et stort skridt i retning af en mere fornuftig ordning, der absolut vil kunne bruges til noget i de udsatte boligområder. Men det er altså svært at forstå, at regeringen samtidig vælger at bevare gamle elementer, der kun bidrager til at komplicere og forplumre ordningen. Lad os nu i stedet mødes om en praktisk og pragmatisk løsning og holde fast i, at salg er et bypolitisk redskab, som kan bruges sammen med en række andre indsatser, når parterne er enige om, at der er behov for et mere varieret boligudbud. Provenuet skal bruges til at styrke området, og der er ikke behov for hverken stående lån eller udviklede kontosystemer.

Herudover vil jeg gerne anerkende, at ministeren styrker mulighederne for salg af hele blokke i udsatte områder og giver mulighed for, at provenuet kan bruges i området. Samtidig er det selvfølgelig vigtigt, at rettighederne sikres for de lejere, der bor i de solgte blokke.

De foreslåede regler for lejefastsættelsen i overgangsperioden er meget udviklede, både for os som lovgivere og for de borgere, de eventuelt skal gælde for. Så jeg vil foreslå, at vi i Boligudvalget får en teknisk gennemgang af reglerne i den foreslåede § 27 a.

Delelementet om tilskrivning til etablering af dagligvarebutikker i tilknytning til ældre boliger i yderområderne er vi positive over for.

Der er en lang række detaljer i lovforslaget, som vi har svært ved at støtte i deres nuværende form, så ud fra en samlet vurdering kan vi ikke støtte lovforslaget i dets helhed, som det ligger nu, men ønsker regeringen at få en bredere opbakning til de mere konstruktive dele af lovforslaget, som har til formål at skabe en mere blandet beboersammensætning i de udsatte boligområder, er Socialdemokraterne parate til at støtte en opdeling af lovforslaget, hvor det, der sigter på at sælge ud af almene boliger i ikkeudsatte områder, skilles fra. Det er det, Socialdemokraterne vil stille ændringsforslag om til andenbehandlingen. Herudover vil Socialdemokraterne under udvalgsbehandlingen konstruktivt bidrage til at luge ud i de øvrige ideologiske tidsler, som forslaget fortsat indeholder.

Kl. 10:41

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Louise Schack Elholm.

Kl. 10:41

Louise Schack Elholm (V):

Vi har jo tit hørt hr. Thomas Jensen udtale sig i meget barske vendinger om regeringens politik, om ghettoer, om refusion til Landsbyggefonden osv., men man kunne her for nylig læse i Altinget, at hr. Thomas Jensen ikke mener, at de her ghettotting, som man har indført, skal ændres; man vil ikke ændre refusionen til Landsbygge-

fonden, hvis der på et tidspunkt kommer en ny regering med Socialdemokraterne.

Jeg vil sådan set bare høre, om man har det på samme måde med det her, nemlig at man umiddelbart ikke er så positive, men hvis det virkelig bliver til noget, vil man ikke afskaffe det igen, hvis man rent faktisk kom til magten.

Kl. 10:42

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:42

Thomas Jensen (S):

Socialdemokratiet har sammen med SF fremlagt en selvstændig politik for de udsatte boligområder, og den har vi selvfølgelig en målsætning om at få gennemført, når vi efter et valg forhåbentlig danner regering. Sådan er det. Jeg har godt bemærket, at man i Altinget har kunnet læse en artikel om, at vi ikke ville ændre på noget. Jeg må sige, at det må være ude i området af fejlцитater eller fejlsammen-skrivning, for selvfølgelig vil vi gennemføre de ting, der står i vores udspil om de udsatte boligområder, og det gælder selvfølgelig også vedrørende Landsbyggefonden.

Der er jo det lille kildne forhold, at vi overtager en økonomi, som er blevet misligholdt i helt ufattelig grad. Det er jo sådan, at regeringen, Venstre og Konservative med støtte fra Dansk Folkeparti og desværre også De Radikale, mens der har været højkonjunktur, jo simpelt hen har taget en masse penge fra lejerne, fra Landsbyggefonden, og nu er det sådan, at det, hvis vi skal gå ind og ændre den ordning, vil koste i omegnen af 2 mia. kr. Det er penge, som er meget, meget svære at finde, sådan som dansk økonomi ser ud i dag, og derfor er vores målsætning, at vi fremover vil kunne nedbringe den der refusionsordning, men vi kan ikke gøre det fra dag et. Sådan er det.

Kl. 10:43

Formanden :
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 10:43

Louise Schack Elholm (V):

Nu har Socialdemokraterne selv været med til at lave de her aftaler, der startede den her refusion til Landsbyggefonden, så det kan godt være, at man *nu* mener, at det er en dårlig ide, men man har jo tidligere været for det. Det kan jo så altid give en overvejelse om, hvad det mere er, man ændrer mening om.

Jeg kunne godt tænke mig at vide, om man har tænkt sig at afskaffe den her mulighed for salg, hvis man selv kommer til magten.

Kl. 10:44

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:44

Thomas Jensen (S):

Som det klart og tydeligt fremgår af min ordførertale, er vi rede til at støtte salg af almene boliger i de udsatte boligområder, altså der, hvor pengene bliver i området og kan være med til inden for en helhedsplan at styrke de udsatte boligområder til at få en mere blandet beboersammensætning, og sådan at vi kan få afviklet nogle af de udsatte boligområder, som har et ghettopræg. Det er også det, der klart og tydeligt fremgår af Socialdemokraterne og SF's samlede udspil for udsatte boligområder.

Derfor vil vi selvfølgelig i forbindelse med lovforslaget gerne være med til at sikre – og det har jeg jo sagt i ordførertalen jeg gerne vil støtte – at vi har den her mulighed i de udsatte boligområder. Men det der ideologiske projekt med at sælge ud af gode almene bo-

liger, som har lidt et skibbrud med kun 46 solgte boliger på landsplan over en lang årrække, vil vi ikke støtte, og det projekt vil vi selvfølgelig ændre, hvis vi kommer til magten.

Kl. 10:45

Formanden :

Fru Anita Knakkegaard for en kort bemærkning.

Kl. 10:45

Anita Knakkegaard (DF):

Nu henviser man til, at pengene bare bliver overført til økonomien, altså statens økonomi. Det er jo ikke korrekt. Der er en hel masse steder, hvor de bliver overført til Landsbyggefonden, det bliver de fleste steder. Det står jo klart og tydeligt i loven. Der er en hel masse punkter, som jeg ikke vil komme ind på her, hvor nettoprovenuet netop skal overføres. Men de penge, der bliver overført, er jo sådan set de penge, som staten har betalt ind til støtte, for at man kan bygge nye boliger, for når man sælger boliger, kommer der jo til at mangle boliger. Det vil sige, at nogle af de penge, som staten har betalt, selvfølgelig skal tilbage til staten, så der kan bygges nye boliger – altså med hensyn til ydelsesstøtten. Og det samme gælder jo kommunerne. De kan ansøge om de penge, der ligger derinde; de kan ansøge om at få 40 pct. af den grundkapital, de tidligere har indbetalt, når det går til nybyggeri.

Mener hr. Thomas Jensen ikke, at der, når man sælger boliger, selvfølgelig også skal bygges nye, så der er lejeboliger til lejerne?

Kl. 10:46

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:46

Thomas Jensen (S):

Der skal bygges langt flere almene boliger i Danmark, end der er blevet de sidste 10 år. Der er et kæmpe, kæmpe efterslæb. Tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen kom med nogle usandheder i folketingsvalgkampen i 2007, og hvis den nuværende statsminister, hr. Lars Løkke Rasmussen, drister sig til at fremsætte de samme påstande om, at regeringen har bygget rigtig mange almene boliger i de forgangne år, mens hr. Lars Løkke Rasmussen har været statsminister, så kommer han rigtig meget ud på usandhedernes overdrev.

Der er bygget alt for få almene boliger, og selvfølgelig skal vi sørge for at få bygget flere, men det skal ikke ske ved, at vi sælger ud af de gode, eksisterende almene boliger og altså privatiserer dem og så bruger pengene i statskassen til at bygge boliger andre steder i landet for. Jeg synes, vi skal bruge de instrumenter, vi har, til at bygge nye almene boliger, og så skal vi lade være med at sælge ud af de gode almene boliger i de ikkeproblemfyldte områder.

Kl. 10:47

Formanden :

Fru Anita Knakkegaard.

Kl. 10:47

Anita Knakkegaard (DF):

Jeg fik ikke rigtig svar på, om hr. Thomas Jensen egentlig mener, det er rimeligt, at man får det tilskud ind til bl.a. grundkapital, hvor kommunen kun får 40 pct., og staten så får en del af den ydelsesstøtte, der er betalt ind, når de skal betale. Mener hr. Thomas Jensen ikke, det er rimeligt, for at der kan bygges nye boliger, at man får pengene igen, når man har solgt boligerne, så man kan bygge nye boliger? For det er jo meningen, at der skal bygges nye boliger.

Kl. 10:47

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 10:47

Thomas Jensen (S):

Jamen jeg har sagt det klart og tydeligt i min ordførertale: Socialdemokraterne støtter ikke salg af boliger i ikkeudsatte boligområder, og det er jo dem, fru Anita Knakkegaard taler om. Det er jo der, Dansk Folkeparti vil støtte et salg og dermed også putte pengene over i statskassen. Socialdemokraterne vil slet ikke være med til det, og derfor synes vi heller ikke, at den finansieringsmodel, ordføreren taler om, er fornuftig.

Vi vil kun være med til positive salg i de områder, hvor det kan være med til at skabe en bedre balance i beboersammensætningen, nemlig i udsatte boligområder. Så vi vil slet ikke gå ind på det, som Dansk Folkepartis ordfører støtter op om.

Kl. 10:48

Formanden :

Tak til hr. Thomas Jensen. Så er det fru Anita Knakkegaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Anita Knakkegaard (DF):

Lovforslaget giver mulighed for salg af almene boliger og udmønter en del af aftalen mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre, som blev indgået den 8. november 2010, om en styrket indsats i ghettoområderne og anvendelsen af den almene boligsektors midler. Med lovforslaget gennemføres en ny salgsordning, der erstatter den gamle forsøgsordning, og der sker en sammenskrivning af den permanente ordning om salg af almene boliger i ghettoområder.

I Dansk Folkeparti mener vi, at en kombination af almene udlejningsboliger, private udlejningsboliger og andelsboliger kan give en bedre beboersammensætning, og med lovforslaget gives der nu mulighed for, at boligorganisationen og kommunen med afdelingens godkendelse har værktøjet til denne kombination. Der bliver med den nye ordning mulighed for afhændelse til en andelsboligforening, der er stiftet af beboerne, og hvor mindst 50 pct. af lejerne i beboelseslejlighederne ved indgåelse af købsaftalen skal være medlem af foreningen.

Jeg vil kort komme ind på de områder, der har været vigtigst for Dansk Folkeparti:

Det har været § 75 a, hvor der står, at socialministeren efter fælles ansøgning fra kommunalbestyrelsen og den almene boligorganisation kan godkende salg af almene familieboliger i boligorganisationens afdelinger i kommunen. Der kan ansøges om salg til almene lejere af boligerne og salg af ledige boliger.

Kommunalbestyrelsen og boligorganisationen meddeler, hvilke afdelinger og boliger der kan og skal omfattes af salget. Kommunalbestyrelsen og boligorganisationen kan fastsætte kriterier for, hvem der kan sælges til i udsatte almene boligafdelinger.

I § 75 b står der:

»Socialministeren kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen godkende salg af almene familieboliger i kommunen til almene lejere af boligerne.

Stk. 2. Socialministeren kan efter ansøgning fra en almen boligorganisation godkende salg af almene familieboliger i boligorganisationens afdelinger til almene lejere af boligerne.«

Men væsentligste for Dansk Folkeparti har været § 75 c, hvor der står i stk. 1 og 3:

»Afdelingsmødet godkender salg efter § 75 a og § 75 b, herunder de fastsatte kriterier ved salg af boliger i udsatte almene boligafdelinger og den trufne beslutning om lejernes ret til lån som nævnt i § 75 i, stk. 1. Afdelingsmødet godkender endvidere efterfølgende ændringer af salgets omfang samt efterfølgende ændringer af de fastsatte kriterier ved salg i udsatte afdelinger.«

...

»Stk. 3. Ved salg efter § 75 b skal afdelingsmødets godkendelse som nævnt i stk. 1 bekræftes ved urafstemning med tilslutning fra mindst 2/3 af afdelingens samlede antal stemmer.«

Vi er i Dansk Folkeparti glade for, at det er op til afdelingsmødet, om der kan ske salg af de almene boliger. Jeg vil kort komme ind på den omtalte lånemulighed.

Ved salg efter § 75 a kan kommunalbestyrelsen og den almene boligorganisation beslutte, at afdelingen kan yde et rente- og afdragsfrit lån på 30 pct. af markedsprisen til almene lejere i afdelingen, som køber deres egen bolig eller en ledig bolig i afdelingen.

Dansk Folkeparti har endvidere fået indført, at der 3 år efter lovforslagets ikrafttræden gennemføres en evaluering af salget af almene boliger. I evalueringen vil der indgå en vurdering af tab og gevinster ved de gennemførte salg og en vurdering af, om et eventuelt tab kunne være blevet begrænset gennem anvendelse af ejendoms-mæglervurdering af de solgte boliger inden salget. Vi mente, det var nødvendigt med en evaluering, da der i lovforslaget kun er ejendoms-mæglervurdering ved salg af enkelte lejligheder til lejerne og ikke ved salg af en hel blok.

Lovforslaget indeholder foruden aftalen mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre endvidere et forslag fra Erhvervsudvalget. Forslaget indeholder dispensation til etablering af servicebutikker i ældre- og plejeboligbebyggelse i yderområderne til under markedslejen. Det er en betingelse for udlejning under markedslejen, at erhvervsarealerne og ældreboligerne er beliggende i et yderområde og ikke overstiger 250 m². I Dansk Folkeparti mener vi, det er et godt initiativ for ældre personer med handicap, men det er frivilligt for kommuner og regioner, om de vil gøre brug af muligheden.

Loven træder i kraft den 1. juli 2011. Vi er i Dansk Folkeparti selvfølgelig positive over for forslaget og ser frem til udvalgsbehandling.

Kl. 10:53

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:53

Thomas Jensen (S):

Tak til fru Anita Knakkegaard. Nu er det jo sådan, at Dansk Folkeparti har støttet regeringen i meget og meget, især i det her ideologiske felttog imod den almene sektor, hvor man især har støttet salget af rigtig gode almene boliger i de områder, hvor der ikke er nogen problemer. Nu hører vi så fra talerstolen, at Dansk Folkeparti har fået nogle ting med i det her lovforslag, bl.a. en evalueringsordning. Det er jo ganske godt, for sådan en evalueringsordning kan måske også bruges til at spørge: Er der dele af det her, vi skal begrave og afskaffe igen?

Så har jeg bemærket, at hos et af de andre partier, som har været med til at få det her er vedtaget, nemlig Det Radikale Venstre, har finansordføreren udlovet rødvin til bl.a. Dansk Folkepartis ordfører, hvis der bliver solgt mere end ti almene boliger efter den nye ordning, efter vedtagelsen af det lovforslag, vi er ved at behandle nu. Mit spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører er så: Hvis det viser sig, at den radikale finansordfører får ret og der ikke bliver solgt ti almene boliger efter den her lov, sådan at Dansk Folkepartis ordfører ikke får rødvin af den radikale finansordfører, vil Dansk Folkeparti så i evalueringen arbejde på, at man afskaffer den del af salgsordningen, som vedrører de gode, velfungerende almene boliger?

Kl. 10:54

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:54

Kl. 10:57

Anita Knakkegaard (DF):

Nu har jeg ikke hørt, at den radikale ordfører har lovet mig rødvin, men det kan da godt være, og jeg vil da se frem til det, hvis han vil give en gang rødvin. Det tvivler jeg på. Men jeg synes sådan set, det er godt. Det er altså nogle værktøjer, vi giver boligorganisationerne og kommunen, og det er afdelingerne, der beslutter, om de vil sælge. Det er op til lejerne at beslutte, om de vil sælge. Det er et udmærket værktøj. Men vi vil selvfølgelig kigge på, om de bliver solgt til under salgsprisen, og om der bliver tab på dem. Hvis der bliver tab på dem, må vi jo gribe ind.

Kl. 10:55

Formanden :

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 10:55

Thomas Jensen (S):

Nu er det jo ikke bare nogle instrumenter, der bliver indført. Det er også nogle instrumenter, som har en effekt – en effekt, som også har en ideologisk karakter, nemlig at der, ved at man sælger gode, velfungerende almene boliger, så bliver færre boliger til de folk, som ikke har så mange penge og ikke har mulighed for at købe. På den måde er Dansk Folkeparti jo endnu en gang med til at bakke op om regeringens politik, der går ud på at skabe mere frihed for de få velbærgede og mindre frihed for de folk, der ikke har så mange penge at gøre godt med her i tilværelsen. Så det her har jo nogle ideologiske konsekvenser.

Mit spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører er helt konkret: Hvis nu det viser sig, at det her er en fiasko, hvorfor mander Dansk Folkeparti sig så ikke op og kræver, at man i forbindelse med den evaluering, som Dansk Folkeparti selv har fået med i lovforslaget, afskaffer den del, der har det ideologiske sigte, nemlig at sælge ud af de gode almene boliger?

Kl. 10:56

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:56

Anita Knakkegaard (DF):

Jeg tror bestemt ikke, at regeringen har noget ideologisk sigte med at sælge ud af de almene boliger. Jeg tror, at der gennem salg vil ske det, at der kommer nye penge ind, så der kan bygges nye boliger. Så det er jo egentlig noget vrøvl, hr. Thomas Jensen siger. Der gives også mulighed for, at almene lejere kan få lov til at eje deres egen lejlighed. Det har vi aldrig være kede af, det var derfor vi gik med i forsøgsordningen. Det har vi intet imod i Dansk Folkeparti. Så jeg synes ikke, at det er op til os at beslutte det. Det er op til boligorganisationen, det er op til kommunen, og sidst er det jo så afdelingen – altså lejerne – der beslutter, om de overhovedet vil være med til det. Jeg synes, det er en udmærket ordning, og jeg tror ikke, at der vil blive solgt særlig mange boliger. Men nu må vi jo vente og se. Det er et værktøj, vi giver til kommunerne, og det er vi sådan set glade for at kunne give dem.

Hverken SF eller Socialdemokratiet var jo med, dengang vi lavede styringen af den almene sektor. Man har ikke været med til noget som helst. Den er de jo meget, meget glade for ude i de almene boligselskaber og også i kommunerne. Så vi er fuldt ud tilfredse med det her. Vi mente bare ikke, at det var nødvendigt at lave forsøgsordningen om, men nu er det gjort.

Formanden :

Tak til fru Anita Knakkegaard. Så er det fru Nanna Westerby som ordfører for SF.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Det her lovforslag har jo været længe undervejs. Det startede, kort efter at regeringen tiltrådte i 2001, med præsentationen af noget, som man jo godt kan kalde et korstog, der ramte den almene boligsektor, nemlig at nu skulle de almene boliger privatiseres. Jeg tror faktisk, det bl.a. var den daværende finansminister, der var ansigtet på det korstog. Regeringen var nemlig ikke venligt stemt over for de kollektive ejerforhold, der kendetegner den almene sektor. Vi skulle ikke eje i fællesskab, nej, man skulle derimod have muligheden for at eje hver for sig. Helt konkret præsenterede man en forestilling om, at lejere ikke var lige så gode til at passe på deres bolig, som ejere var, fordi de ikke havde nok incitament til at passe på deres bolig. Derfor skulle alle nu kunne købe deres almene boliger.

Når man så ser på, hvad der er sket, kan man jo se, at det er gået ret sløjt med salget, og at det er meget få boliger, der er solgt – jeg tror, det sidste tal, jeg hørte om, var 49 almene boliger, der var solgt – og de boliger, som er solgt, er primært velfungerende almene boliger i attraktive områder. Og her ligger i SF's øjne et af de rigtig store problemer. For vi har meget svært ved at forstå, hvorfor det er, man skal sælge ud af attraktive almene boliger, som netop er med til at gøre den almene boligsektor konkurrencedygtig, og som netop er med til at sikre, at der er en blandet beboersammensætning i den almene boligsektor, og at den almene boligsektor i Danmark er et sted for alle, ikke kun for de udsatte grupper, sådan som det er i mange andre lande. Det sætter vi over styr, hvis vi privatiserer nogle af de rigtig gode almene boliger.

Derfor er vi også rigtig ærgerlige over, at det her lovforslag viderefører de privatiseringstanker, for vi synes, det er et ideologisk korstog. I SF er vi til gengæld ikke ude på et ideologisk korstog. Vi har en pragmatisk tilgang til salg af almene boliger. Vi ønsker ikke salg af velfungerende og attraktive almene boliger, ikke under nogen omstændigheder. Men hvis et salg kan løse problemer i udsatte boligområder, ja, så vil vi gerne se på det som et redskab til at sikre en mere blandet beboersammensætning. Det kan f.eks. indgå som led i en samlet plan for området, der også ser på beskæftigelse, uddannelse til de unge, renoveringer og øget tryghed.

Så vi opererer altså med en skillelinje, nemlig at en ting er salg af almene boliger i udsatte boligområder, men en anden ting er, at vi ikke forstår, hvorfor man skal køre det her ideologiske korstog og sælge ud af de velfungerende almene boliger. Derfor har vi også været modstandere af regeringens forsøgsordning, som jo netop handler om salg af attraktive almene boliger, og det er ærgerligt, at man ikke får lagt den helt på hylden med det her forslag. Det er til gengæld godt, at man har gang i så massivt et tilbagetog som det, som vi er blevet præsenteret for her i dag. Nu står der nemlig i lovforslaget, og jeg citerer:

»Det forventes, at salget af enkelte boliger fremover primært vil finde sted i udsatte afdelinger som led i indsatsen mod ghettoisering.«

Det vil sige, at det ikke længere primært er attraktive almene boliger, men at det nu primært er som et redskab i udsatte boligområder.

Der lægges vægt på salg af blokke, ligesom salgsprovenuet nu i højere grad kan gå tilbage til boligområdet til brug for investeringer i helhedsplaner. Særlig det sidste er vi i SF varme tilhængere af endelig er kommet med, for det betyder jo, at man i f.eks. Gellerupparken kan benytte salgsredskabet til både at skabe en mere blandet beboer-

sammensætning og til at skabe økonomi til helhedsplanens renoveringer. Derfor har de ændringer, som kommer her i dag, også i lang tid været efterlyst fra Gellerupparkens side.

Samtidig luger forslaget ud i nogle af de tidsler, der har været i forsøgsordningen. Det gøres markant sværere at sælge boliger uden om boligorganisationen. Lad os forestille os, at der er nogle beboere i en rigtig velfungerende almen bolig nær naturskønne områder, som måske lige er blevet renoveret med midler fra fælleskassen i Landsbyggefonden, og som tænker: Den vil de da egentlig gerne købe. Det skal de nu have både kommunens og boligorganisationens tilslutning til, medmindre de kan få to tredjedele opbakning ved en urafstemning blandt alle lejere.

Så det er altså blevet en tungere proces at sælge de attraktive almene boliger, og det er blevet meget sværere at få de favorable lån, som det hidtil har været tilfældet. Det er godt. Det betyder, at regeringen har fortrudt, og det er et tilbagemag, som vi meget gerne vil kvittere for, så tak for det.

Men vi forstår ikke, hvorfor det er, at man ikke går hele vejen. Vi forstår ikke, hvorfor man vil opretholde den mulighed, at der skal kunne sælges ud af attraktive almene boliger. Så hvis regeringen ønsker bred opbakning til det her lovforslag, vil vi meget gerne være med til at gå konstruktivt ind i det, men så vil vi også meget gerne opfordre til, at man laver en opdeling af forslaget i en del, der vedrører de udsatte boligområder, og en del, der vedrører helt almindelige og velfungerende almene boligafdelinger.

Så er der en række spørgsmål, særlig omkring sikring af de beboere, som vil blive boende som lejere i en solgt almen bolig, for de overgår jo til det private lejemarked. Der vil vi i udvalgsbehandlingen selvfølgelig få undersøgt, hvordan de er sikret. Vi vil meget gerne bakke op om en teknisk gennemgang, sådan som det blev efterlyst fra Socialdemokraternes side. Men vi skal jo se på, hvordan vilkårene er omkring deres depositum, ikke mindst hvordan overgangsordningerne er fra en type leje til en anden type leje, og hvilke økonomiske konsekvenser det har for lejerne.

Så vi ser frem til udvalgsbehandlingen. Alt i alt er vi positive over for de dele af lovforslaget, der retter op på barriererne for helhedsplanerne i de udsatte boligområder, men vi støtter ikke salg af velfungerende og attraktive almene boliger.

Kl. 11:03

Formanden :

Tak til fru Nanna Westerby. Så er det hr. Daniel Rugholm som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Vi behandler nu den sidste del af elementerne fra aftalen om en styrket indsats i ghettoområderne og anvendelsen af den almene boligsektors midler også kaldet boligaftalen, en aftale, som blev indgået mellem De Konservative, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre. Den er udmøntet i tre love, og denne, L 186, er den sidste i rækken.

Først indeholder lovforslaget en ny salgsordning, der erstatter den gældende permanente ordning samt en tidligere forsøgsordning. Formålet med dette er, at vi gerne vil have en mere balanceret beboersammensætning. Hvis vi skal tiltrække en bredere kreds af mennesker til de udsatte boligområder, kan vi bl.a. gøre det gennem at sikre f.eks. ejerformer i de udsatte boligområder. Ved salg af afdelinger i ikkeudsatte områder kan provenuet ved salg medvirke til finansiering af nybyggeri. I ghettoområder og i de udsatte områder kan provenuet indgå i finansieringen af den godkendte helhedsplan for området. Det mener vi er rigtig fornuftigt og noget, som boligforeningerne forhåbentlig vil få gavn af i de kommende år, når flere succesfulde helhedsplaner skal realiseres rundt omkring i landet.

En opnåelse af de ønskede resultater kan også fremmes ved at sælge ubenyttede grunde og derved tiltrække nye aktiviteter af forskellig karakter til områderne. Vi ønsker altså med dette lovforslag at gøre det lettere for boligforeningerne at sælge en afdeling, dele heraf eller grunde på området.

Det sidste element i lovforslaget er, at vi nu vil gøre det lettere at etablere dagligvarebutikker i tilknytning til ældreboliger i yderområderne. Kommuner og regioner kan nu fremme udviklingen af mindre erhverv, og det vil også være en klar gevinst for beboerne i ældreboliger at få en lille dagligvarebutik i forbindelse med deres boliger. For at gøre det muligt eller i hvert fald lettere at komme i gang med dette er det formuleret sådan i lovforslaget, at der må forekomme en leje under markedsprisen.

Fra konservativ side er vi meget positive over for disse nye redskaber, og vi tror på, at de sammen med mange andre gode tiltag, som jo er i boligaftalen, vil medvirke til en positiv udvikling i beboersammensætningen, særlig i de udsatte boligområder, ligesom det sidstnævnte element i lovforslaget kan bidrage til en opstart af mindre erhverv i yderområderne til gavn for beboere i ældreboliger. Vi støtter lovforslaget, og vi ser frem til en konstruktiv behandling med de øvrige partier i Boligudvalget. Det er glædeligt, at der er opbakning til store dele af lovforslaget, og jeg er helt sikker på, at vi nok skal få en konstruktiv behandling og et fornuftigt resultat.

Kl. 11:06

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger, og de er fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 11:06

Thomas Jensen (S):

Tak til hr. Daniel Rugholm. Nu er det jo sådan, at Det Konservative Folkepartis holdning til den her salgsordning er udtryk for lidt af en slingrekurs. Det er sådan, at det var tidligere partiformand og tidligere økonomiminister hr. Bendt Bendtsen, der i sin tid satte det her ideologiske felttog mod den almene sektor i søen, og senere hen, da det viste sig, at det var en kæmpe fiasko for salgsordningen og en kæmpe sejr for den almene sektor i Danmark, nemlig ved at der kun blev solgt 46 almene boliger ud fra den ordning, der går ud på at sælge ud af gode almene boliger, så var der jo forskellige konservative ordførere, der var ordførere før hr. Daniel Rugholm, som tilkendegav følgende – og jeg citerer hr. Jakob Axel Nielsen:

»Den ordning har været en fiasko, og den bør ikke videreføres efter min mening. Vi må bare erkende, at de boliger er meget svære at sælge ...«.

Dermed var hr. Jakob Axel Nielsen enig med sin forgænger på boligordførerposten hos De Konservative, nemlig hr. Knud Kristensen. Hvad er det, der er sket, siden Det Konservative Folkeparti har skiftet holdning på det her område?

Kl. 11:07

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:07

Daniel Rugholm (KF):

Jamen Det Konservative Folkeparti har ikke skiftet holdning. Vi har en holdning, og jeg synes efterhånden, at hr. Thomas Jensen er ved at have for vane, at jeg skal konfronteres med min forgængers personlige holdninger, som i nogle tilfælde har været lidt anderledes end det, der har været partilinen. Måske skulle vi udveksle nogle e-mail-adresser med hr. Jakob Axel Nielsen, så hr. Thomas Jensen kunne få debatten den vej. Jeg tror næsten, at det ville være mere relevant.

Vi står fast på, at vi synes, det her er en fornuftig ting. Det er derfor, vi har det med. Det er derfor, vi har fået forhandlet det med i

boligaftalen. Det er derfor, vi støtter det, ligesom Venstre og Dansk Folkeparti gør det, og ligesom Det Radikale Venstre også gør det. Jeg håber da også, at hr. Thomas Jensen vil gå konstruktivt ind i det, når vi skal forhandle nu i Boligudvalget.

Kl. 11:08

Formanden :

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 11:08

Thomas Jensen (S):

Selvfølgelig går Socialdemokraterne altid konstruktivt ind i det her arbejde, men man må sige, at hos Det Konservative Folkeparti sejler holdningerne noget rundt, når det handler om salgsordningen. Altså, hvis man kan have to på hinanden følgende boligordførere, som siger, at den her ordning er en fiasko, og at den ikke bør videreføres, er det vel Det Konservative Folkepartis politik – eller er der ikke styr på meldingerne fra den konservative folketingsgruppe? Nu ved vi også, at det er en konservativ minister, der er socialminister i dag, og som har fremsat det her lovforslag, så vi kan jo se, at der er blevet ændret holdning, og at Det Konservative Folkeparti fortsat vil føre det her ideologiske felttog mod de almene boliger i de gode områder.

Men mit spørgsmål svarer til det spørgsmål, der var til Dansk Folkepartis ordfører: Nu når der skal evalueres efter 3 år og der givetvis ikke er solgt så mange almene boliger, vil Det Konservative Folkeparti bakke op om den radikale finansordførers bud på, at der ikke bliver solgt så mange, og vil man så gå ind og afskaffe ordningen med salg af de gode almene boliger i de gode boligområder?

Kl. 11:09

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:09

Daniel Rugholm (KF):

Man kan have forskellige holdninger til det her, og man kan sagtens kigge på tallene og vurdere, om det har været fornuftigt eller ej, og det er så det, jeg kan fornemme på hr. Thomas Jensen at min forænger har udtrykt noget om. Jeg så da også gerne, at tallene havde været anderledes, men det ændrer ikke ved, at jeg synes, at det er et godt redskab, som jeg gerne vil være med til at give, og det er det, vi nu gør. Hvad der så skal ske, må vi se.

Vi kan jo forholde os til alle mulige scenarier nu. Det vil jeg egentlig ikke gå ind i, men vi vil se konstruktivt på den evaluering, der kommer, og så må vi forholde os til det til den tid og se, hvad der er kommet. Det er klart, at jeg ikke vil stå og sige noget om det her nu og forholde mig til eksempelvis syv eller otte forskellige scenarier, men vi kigger på evalueringen, og så må vi forholde os til det til den tid.

Kl. 11:10

Formanden :

Tak til hr. Daniel Rugholm. Så er det hr. Jørgen Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Forslaget, som vi behandler her, er jo en udmøntning af nogle af de ting, der indgår i den samlede boligpolitiske aftale fra november i fjor, som Det Radikale Venstre er en del af, og som vi dermed også vil støtte i dag.

Vi har flere gange nævnt, at vi finder det temmelig historieløst at kalde det for ghettoområder. Vi ville foretrække en anden betegnelse, men nok om det.

Vi er ligesom i alle andre sager gået ind i de her aftaler for at skaffe resultater, men det betyder jo ikke, at f.eks. forslaget om en ny salgsordning for salg af almene boliger ligefrem er en blomst, som har groet i vores have. Men det tager vi altså med, fordi vi tror på, at den samlede ordning er et gode.

Det er vist også rigtigt, at gruppens næstformand, hr. Morten Østergaard, under forhandlingerne har sat tre gode flasker rødvin på højkant, hvis der sælges så meget som ti af disse boliger. Det tror jeg stadig væk står ved magt. Men vi lader altså tvivlen komme regeringen til gode og også gerne tre flasker vin, hvis vi skulle tage helt fejl på det her område.

Samlet set synes vi naturligvis også, at vi kunne have langt mere renovering og nybyggeri og gøre langt flere sociale indsatser på det her område, men det er altså et skridt i den rigtige retning, og vi støtter forslaget.

Kl. 11:12

Formanden :

Tak til hr. Jørgen Poulsen. Jeg vil lige her for god ordens skyld sige, at der jo ikke er noget i vejen med rødvin, men jeg vil bare gøre opmærksom på, at den ikke må nydes her i salen.

Så er det hr. Frank Aaen fra Enhedslisten.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er jo mærkeligt at støtte et lovforslag, som ikke skal virke, men sådan er De Radikale åbenbart. Man støtter et lovforslag, der går ud på at sælge almene boliger, og så håber man, at der ikke bliver solgt nogen. Jeg synes, man skulle stemme imod.

Der er jo ikke noget område, som vi har kunnet se på den måde være ramt af spekulation som boligområdet. Vi så op til krisen, hvordan priserne eksploderede på boligmarkedet, vi så under krisen, hvordan boblen sprang, og vi har set, hvor skadelig denne mulighed, som vi har i det her samfund, for at spekulere i folks mulighed for at bo et sted, er. Det er jo det, det går ud på, nemlig at spekulere i, hvor folk bor, hvis de overhovedet kan få en bolig, og det er i virkeligheden skadeligt for samfundsøkonomien og er hele tiden en latent fare for nye problemer i samfundsøkonomien, det er skadeligt for de unge mennesker, der skal ind at have en bolig, når vi er på vej op i en boble, og som har svært ved at få råd til at få en bolig, og det er katastrofalt for de mennesker, som så køber en bolig på toppen af boblen og må se, at det, de troede var en stor værdi, lige pludselig bliver til en stor gæld. Det er simpelt hen en fejl i vores samfund i virkeligheden, at boligområdet i den grad er udsat for spekulation, fordi vi jo som mennesker alle har brug for et sted at bo, og så er det altså ret dumt at have indrettet det område på en sådan måde, at folk i lange perioder udsættes for spekulationens dårlige sider.

Derfor vil vi helt generelt sige, at vi på ingen måde, under ingen omstændigheder støtter det med at øge mulighederne for spekulation på boligmarkedet. Vi synes i virkeligheden, at det burde være sådan, at boliger som udgangspunkt bliver ejet i fællesskab, ikke sådan at vi vil udrydde enhver boligform, for f.eks. andelsboliger kan være en god form, men desværre er den også ved at blive ødelagt, fordi man har givet mulighed for spekulation der, for vi ser i andelsboligforeninger, hvordan priserne bankes i vejret, når der er optur på boligmarkedet, og igen i dag ser vi, hvor mange der bliver ramt af, at de har en alt for dyr andelsbolig, som de ikke kan sælge, hvis de har brug for det. Så helt principielt synes vi ikke om at øge muligheden for spekulation og slet ikke at mindske den del af boligmarkedet, der er lejemarkedet, som folk har adgang til, hvis vi vel at mærke sørger for, at der er gode og billige lejligheder til rådighed.

Så siger man i debatten, at det her drejer sig om at få mere blandede ejerformer og at få folk til at kunne bo sammen i højere grad, end tilfældet er i dag, hvor de rigeste klumper sig sammen i ghettoer

nord for København. Jamen hvis det var det, der var ønsket, nemlig at man gerne vil have, at folk bor mere blandet sammen, uanset om de har høj eller lav indkomst, stor eller lille formue, så er det dumme at gøre da at sælge de bedste almene boliger, dem, som mange gerne vil søge, og så lade, om jeg så må sige, resten være tilbage, oven i købet samtidig med at man, hvad angår de almene boliger, vi har, og som trænger til en forbedring, har forringet mulighederne for forbedringer, ved at man har tømt Landsbyggefonden. Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Venstre og Konservative har tømt den i en grad, så Landsbyggefonden ikke har penge, men kun har gæld. Den fond, som kunne have hjulpet med at forbedre almene boliger, har man ødelagt. Det er det rene hykleri. Man taler om blandede boligformer, hvor folk kan være sammen på trods af indkomstforskelle, men man har altså i den grad ødelagt den almene sektors mulighed for at udvikle sig, og man vil nu sælge de bedste boliger ud af den almene sektor. Man skulle gøre en indsats for at få bedre og mere attraktive almene boliger, hvis målsætningen er – og den er vi enige i – at folk kan bo sammen og ikke skal deles op efter indkomst.

Der er en del i forslaget, vi støtter, nemlig muligheden for at etablere butikker, hvor man lejer butikslokalet ud under markedsleje. Jeg vil sige tillykke til regeringen, V, K, O og De Radikale, fordi man har fundet ud af, at markedet ikke bare klarer alt, men at man er nødt til en gang imellem at gøre en indsats for at hjælpe nogle steder, hvor markedet svigter. Det gør det jo sådan set generelt. Det synes vi er en meget god idé, og vi synes, man skulle udvide den til andre områder. Hvorfor skal kommuner i yderområder med høj arbejdsløshed ikke have mulighed for at etablere aktiviteter, som ikke er på markedsvilkår, men som sørger for, at der måske er god adgang til sund og billig mad og økologi? Den der form for tankegang vil vi gerne være med til at udvide, og vi så gerne, at forslaget blev opdelt, så vi kunne støtte den del af forslaget. Men vi er imod resten.

Kl. 11:18

Formanden :

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det socialministeren.

Kl. 11:18

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Først tak for den overvejende positive modtagelse af forslaget. Forslaget om salg af almene boliger er en del af regeringens ghettostrategi og er ligeledes omfattet af boligaftalen, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, og som Liberal Alliance har tilsluttet sig. Det er en aftale om, at vi får en styrket indsats i ghettoområderne og om anvendelsen af den almene boligsektors midler.

Jeg synes, at vi med forslaget om en ny ordning for det enkeltvis salg er nået frem til en brugbar ordning. Hovedsigtet er, at salget nu skal indgå som et instrument i ghettoindsatsen og gennemføres som en del af styringsdialogen. Vi vil samtidig gerne styrke salget så meget som muligt i afdelinger, hvor der er et stærkt beboerønske om at købe. I sådanne afdelinger synes jeg, at det er rimeligt, at kommunen eller boligorganisationen uafhængigt af hinanden kan beslutte salget.

Jeg hørte kritiske røster om denne del af forslaget, og det kan jeg ikke helt forstå. Hvis to tredjedele af lejerne i en afdeling stemmer for at købe deres bolig, er det for mig udtryk for et stærkt ønske, og det er helt i tråd med vores demokratiske grundlag at give mulighed for at kunne efterkomme et sådant ønske. Det er samtidig et krav, at der er stor sikkerhed for, at salget ikke medfører underskud.

Salg af større dele af en afdeling til en privat ejer eller til en andelsboligforening er ligeledes et led i ghettoindsatsen. Forskellige ejerformer i et udsat boligområde kan medvirke til at gøre området mere attraktivt for en bredere kreds. Derfor lempes vi den gældende praksis i de udsatte boligområder. Det betyder også, at nogle almene lejere bliver private lejere. Vi har her fundet det vigtigt, at der bliver

meget klare regler for denne overgang, så både lejerne og køberne ved, hvad der kommer til at gælde.

Lovforslaget åbner også op for, at provenuet ved salg af ejendomme i udsatte boligområder kan anvendes som led i en godkendt helhedsplan for området. Jeg er glad for, at vi hermed bl.a. får banet vejen for de visionære planer, der f.eks. er grundlæggende for at kunne ændre og omdanne et helt boligområde i Gellerupparken og Toveshøj, hvor man så kan ændre dem til en attraktiv bydel i Aarhus.

Endelig er der i forslaget medtaget mulighed for at kunne etablere dagligvarebutikker i tilknytning til ældreboliger, som er beliggende i yderområder. Forslaget ligger i forlængelse af forliget om lukkeloven og vil styrke mindre butikkers muligheder for at etablere sig i yderområder i Danmark. Forslaget har samtidig et socialpolitisk sigte, da det nemlig kan medvirke til at forbedre specielt ældres og handicappedes muligheder for selv at kunne foretage indkøb af dagligvarer i nærheden af, hvor de bor.

Så foreløbig tak for en god debat, og jeg ser frem til behandlingen af forslaget i udvalget.

Kl. 11:22

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger, og det er fra fru Nanna Westerby.

Kl. 11:22

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Der er simpelt hen en del af det her lovforslag, som jeg har meget svært ved at forstå, og det har jeg haft, siden regeringen indførte den forsøgsordning, som man indførte for en række år siden, nemlig det, at vi skal sælge ud af de gode almene boliger i natur-skønne områder, når vi har mangel på netop den type almene boliger. Og der vil jeg bare gerne have ministeren til at forklare mig, hvorfor vi skal det.

Hvordan skal det skabe en mere blandet beboersammensætning, altså tiltrække ressourcer stærke beboere til den almene sektor, at man sælger ud af netop de boliger, som kan tiltrække ressourcer stærke beboere, altså de attraktive almene boliger? Jeg vil gerne have, at ministeren forklarer mig, hvordan det hænger sammen.

Kl. 11:22

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:22

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Grunden til, at forslaget drejer sig om det individuelle salg, er, at et salg kun kan ske, hvis der er et meget stærkt beboerønske i en afdeling, og det viser sig jo ved, at der kræves to tredjedele flertal for overhovedet at kunne foretage den her form for salg.

Men at sige, at der ellers ikke bliver gjort noget som helst for at gøre den almene boligsektor attraktiv og konkurrencedygtig, mener jeg er forkert, for hvis man ser på den samlede boligaftale og den samlede ghettostrategi, er der masser af tiltag, masser af initiativer og masser af ressourcer i forhold til at arbejde for at gøre den almene boligsektor i rigtig mange områder mere attraktiv og også gøre den almene boligsektor mere konkurrencedygtig.

Kl. 11:23

Formanden :

Fru Nanna Westerby.

Kl. 11:23

Nanna Westerby (SF):

Ikke desto mindre er det sådan, og det er jo et faktum, at de ressourcer stærke beboere helt overordnet set lige nu siver langsomt ud af

den almennyttige boligsektor. Der bliver desværre færre og færre ressourcestærke beboere i den almene sektor, og det er jo bekymrende, for vi vil alle sammen gerne have, at den almene boligsektor bliver et sted for alle mulige forskellige typer af danskere, høj som lav. Sådan bliver det i mindre og mindre grad, og det er jo bekymrende.

Derfor forstår jeg bare ikke: Når nu der er meget lange ventelister til de attraktive og velfungerende almene boliger, og når nu der er mangel på dem i den almene boligsektor og vi på den anden side gerne vil tiltrække flere ressourcestærke beboere, hvorfor er det så, at vi skal sælge ud af de velfungerende og attraktive almene boliger?

Kl. 11:24

Formanden :
Ministeren.

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Som jeg fremhævede i mit svar før, gælder det her jo der, hvor der er et stærkt beboerønske, hvor mere end to tredjedele af lejerne i en boligafdeling gerne vil købe deres egen lejlighed.

Men der bliver også taget mange initiativer og gjort en stor indsats for at gøre flere områder attraktive for ressourcestærke beboere. Det er netop det, der ligger i hele den samlede boligaftale og hele den samlede ghettostrategi. Det her er jo blot en lille del af det samlede initiativ for at gøre den almene boligsektor endnu mere konkurrencedygtig og for også at kunne tiltrække ressourcestærke beboere til nogle af de udsatte boligområder. Gellerupparken har f.eks. lagt en ambitiøs plan for, hvordan man kan gøre området mere attraktivt, gøre det til en mere attraktiv bydel i Aarhus. Så der ligger mange initiativer i den samlede pakke.

Kl. 11:25

Formanden :

Så er det hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 11:25

Frank Aaen (EL):

Det er jo en mærkelig debat. Der er nogle, der støtter lovforslaget, men vædder nogle flaske rødvin på, at det ikke kommer til at virke, og ministeren siger, at man skal gøre den almene sektor mere attraktiv, men samtidig laver man en lov, som gør det muligt at sælge de allerbedste almene boliger og gøre den almene sektor mindre. Der er jo ingen sammenhæng.

Det, der får mig til at tage ordet, er, at Rådet for Socialt Udsatte jo siger, at almene boliger ofte er den eneste mulighed for socialt udsatte for at få en god lejlighed, og at salg af ældre og billige boliger vil forringe muligheden for dårligt stillede familier. Det har man så kommenteret i høringsnotatet, hvor man skriver, at det ikke giver anledning til nogen ændring. Er det ikke indlysende, at hvis man sælger de bedste og billigste almene boliger, gør man mulighederne for de dårligst stillede i samfundet for at få en god og billig bolig ringere?

Kl. 11:26

Formanden :
Ministeren.

Kl. 11:26

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu er der omkring 550.000 almennyttige boliger, og der er både boliger, der ligger i attraktive områder, og der er boliger, der ligger i udsatte boligområder, og der er boliger, som ligger i det, vi benævner som ghettoområder. Der er en stor variation i de forskellige typer boliger. Det gælder både med hensyn til størrelse og pris. Og der bliver fortsat bygget almennyttige boliger rundt omkring i landet.

Så det, at der er åbnet mulighed for, at man i en afdeling, hvor der er et stærkt beboerønske om at købe egen bolig, kan jeg ikke se skulle ødelægge muligheden for, at vi fortsat har et varieret og bredt udbud af almennyttige boliger, for vi kan faktisk se, at den almennyttige boligsektor er meget fokuseret på at skabe et så bredt udvalg som overhovedet muligt. Det regner jeg da også med at de fortsat vil gøre fremadrettet.

Kl. 11:27

Formanden :
Hr. Frank Aaen.

Kl. 11:27

Frank Aaen (EL):

Men det ændrer jo ikke på det, som det her går ud på. Vi skal åbentbart nogle gange fortælle borgerlige politikere, hvordan borgerlig økonomi fungerer. Man kan jo ikke sælge den dårlige lejlighed, og man kan jo ikke sælge den dyre lejlighed. Det, man kan sælge, og det, som folk gerne vil købe, er selvfølgelig de bedste og billigste almene boliger. Det er jo det, det går ud på. Alt andet er jo drømmerier.

Derfor spørger jeg bare igen: Er det ikke korrekt, når Rådet for Socialt Udsatte siger, at den her lov principielt vil komme til at virke på den måde, at ved at man sælger de boliger, der i dag er billige og gode, og som er en mulighed for dem, der har mindst i samfundet, bliver mulighederne for dem mindre, og mulighederne for dem, der har mest, bedre? Er det ikke så enkelt?

Kl. 11:28

Formanden :
Ministeren.

Kl. 11:28

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det kunne jeg svare kort og godt på ved at sige nej. Det er ikke så enkelt, som hr. Frank Aaen fremstiller det. Jeg vil netop fremhæve Gellerupparken, hvor man kan sige, at det er et område, som i den grad er udsat, nemlig så udsat, at det falder inden for de kriterier, som regeringen har opstillet for at kunne komme ind på det, der hedder ghettolisten. Der er det, man kunne kalde et dårligt udgangspunkt for at kunne sælge en boligblok, men de arbejder alligevel med, at de gerne vil sælge nogle boligblokke i det her område, ligesom de gerne vil sælge grunde for at kunne finansiere den samlede helhedsplan. Det vil de, fordi de har en vision for området, fordi de ved, hvad der skal til for at gøre et boligområde mere attraktivt.

Man ved også, fordi man har erfaringer fra andre udsatte boligområder rundt om i Europa, at man bliver nødt til at gøre boligområderne mere varierede, og at man bliver nødt til at have en varieret beboersammensætning og forskellige boligformer for at kunne gøre et boligområde attraktivt. Det duer ikke at have sådan et område som Gellerupparken, hvor der ikke bliver gjort en kæmpeindsats for at gøre det attraktivt, for så forfalder det. Det er det, jeg er meget glad for at de har taget fat på i Aarhus.

Kl. 11:29

Formanden :

Så er det hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 11:29

Thomas Jensen (S):

Tak til ministeren. Nu er det sådan, at jeg i min ordførertale klart sagde, at vi godt vil være med til en opdeling af lovforslaget, sådan at Socialdemokraterne kan støtte den del, der har til formål at gøre forholdene i de udsatte boligområder bedre. Der har vi selvfølgelig også skelet til de gode erfaringer, der er fra Gellerup, og vi vil jo ge-

rne være med til at bakke op om det arbejde, der er lavet i den socialdemokratiske kommune Aarhus og i Brabrand Boligforening for at forbedre det her område i Gellerup.

Men vi kan ikke slutte op om det samlede forslag, fordi der jo stadig væk er nogle alvorlige tidsler af ideologisk art i det. Vi ved jo, at gennem den dårlige ordning, der har til formål at sælge ud af de gode, velfungerende almene boliger, er der kun blevet solgt 46 ud af 560.000 almene boliger. Det må siges at være en dunderende fiasko. Og tidligere konservative ministre, godt nok ikke på boligområdet, og tidligere konservative boligordførere har erkendt, at det simpelt hen var en kæmpe fiasko, og derfor burde man ikke videreføre den her lovgivning.

Derfor er mit spørgsmål til ministeren i dag: Hvad er der sket i Det Konservative Folkeparti nu, hvor man iværksætter det her knaldhamrende borgerlige tiltag med at sælge ud af gode almene boliger? Der er konservative politikere, der tidligere har erkendt, at det var en fejl, og nu står den konservative minister og fremsætter lovforslaget.

Kl. 11:30

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:30

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Hr. Thomas Jensen er måske ikke klar over det, men der er faktisk en ændring i det her forslag om individuelle salg i forhold til forsøgsordningen. Der er faktisk store forskelle, så det er måske årsagen til, at jeg som konservativ socialminister fremsætter lovforslaget, nemlig at jeg har en forventning om, at sådan som det er strikket sammen nu, kan det leve op til formålet, ved at man kan sælge nogle boliger individuelt, hvis der er et stærkt beboerønske herom, og det er også det, der ligger bag de individuelle salg af almene boliger.

Jeg vil blot lige korrigere hr. Thomas Jensen. Det er ikke et spørgsmål om 46 boliger, det er et spørgsmål om 61 boliger, der er solgt via den gamle ordning. Men det er lidt pudsigt, at på den ene side, når hr. Thomas Jensen taler om, at det er en fiasko, fremhæver han, hvor få boliger der er blevet solgt, og på den anden side fremhæves denne del af forslaget som den største trussel mod den almene boligsektor, så jeg kan ikke rigtig forstå hr. Thomas Jensens linje.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Thomas Jensen.

Kl. 11:31

Thomas Jensen (S):

Min linje er nu ganske klar. Den er principiel. Socialdemokraterne vil ikke være med til at støtte salg af almene boliger i gode almene boligafdelinger. Sådan er det. Og det er jo også det, jeg lægger op til i mit spørgsmål. Som tidligere konservative ministre og boligordførere har slået fast for mindre end et år siden, er det en dunderende fiasko, at der er blevet solgt 46 boliger. Nu er der så blevet solgt 61, og det er jo stadig væk en dunderende fiasko, for det skal ses i forhold til de 560.000 almene boliger, som ministeren også nævner.

Mit spørgsmål er: Hvad er det principielle, hvad er de ideologiske forhold, der driver Det Konservative Folkeparti til dette ideologiske felttog mod den almene sektor, i form af at man simpelt hen vil presse en sådan lovgivning ned over de gode almene boligafdelinger og give mulighed for, at der kan sælges? Det er jo knaldhamrende borgerlig politik, hvor man giver mere frihed til dem, der har råd til at købe, og mindre frihed i boligvalget til dem, der ikke har råd til at købe. Hvorfor indleder man dette ideologiske felttog?

Kl. 11:32

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:32

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil begynde med at korrigere hr. Thomas Jensen. Der er ikke tale om et ideologisk felttog. Der er tale om, at der, hvis der er et stort demokratisk ønske i den enkelte afdeling, åbnes for en mulighed for salg af individuelle boliger, hvis der er mere end to tredjedele flertal for, at det kan ske.

Så vil jeg blot lige pointere, at med hensyn til en klar linje, som hr. Thomas Jensen nævner, kan jeg læse i den artikel i Altinget om regeringens ghettostrategi og Socialdemokraternes boligpolitik, at der vist er rimelig meget slinger i, hvad socialdemokraten hr. Thomas Jensen vil, for jeg synes, der er rimelig meget uklarhed både med hensyn til refusionsstøtten, og med hensyn til hvorvidt man vil følge regeringens ghettostrategi. Men han er måske blevet fejl citeret. Det plejer ellers at være hr. Thomas Jensen, der mener, at alt det, der præcist står, skal man følge. Så det er jo lidt sjovt, at hr. Thomas Jensen mener, at det skal være anderledes, når det gælder ham selv.

Hvad angår det, som den tidligere boligordfører har sagt angående den tidligere forsøgsordning, må jeg sige, at, ja, det har ikke fungeret godt, og det er også baggrunden for, at det bliver lavet om. Men der var vist også nogle forhold under den gamle forsøgsordning, der gjorde det vanskeligt for den at fungere, bl.a. var der vist en sag ved Højesteret, der gjorde, at der ikke skete noget salg i den periode.

Kl. 11:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til socialministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 105:

Forslag til folketingsbeslutning om minimumsnormering i dagtilbud og ret til uddannelse og efteruddannelse for det pædagogiske personale.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 31.03.2011).

Kl. 11:34

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Socialministeren.

Kl. 11:34

Socialministeren (Benedikte Kiær):

I international sammenhæng bliver Danmark gang på gang fremhævet på grund af vores daginstitutioner. Vi kan se, at Danmark hører til blandt de lande i verden, der bruger allerflest penge på deres daginstitutioner. Derudover hører Danmark også til blandt de lande, som har de bedste normeringer og den største andel af uddannet persona-

le, og det skal vi være stolte af. Det *er* betydningsfuldt arbejde, som det pædagogiske personale hver dag udfører i de danske daginstitutioner, ikke kun i forhold til at drage omsorg for børnene, men også i forhold til at understøtte børnenes læring og udvikling. Det skal vi anerkende.

Det gør forældrene også. En undersøgelse fra 2010 viser, at 87 pct. af forældrene er meget tilfredse med dagtilbuddene. En så markant tilfredshed ville nok ikke kunne spores, hvis der var tale om grå pasning, som Enhedslisten antyder i det her beslutningsforslag. Jeg tror ikke, der tidligere har været en regering, der har haft så meget fokus på daginstitutionerne, som denne har.

Regeringen har gennem de seneste år gennemført en lang række initiativer for at skabe bedre indhold og bedre rammer i daginstitutionerne. Det er denne regering, der har indført de pædagogiske læreplaner med den målsætning, at dagtilbuddene ikke blot skal være opbevaring og pasning, men at de skal være et tilbud, der understøtter børns udvikling, trivsel og læring. Regeringen har endvidere investeret massivt i daginstitutionerne med ekstra 2 mia. kr. til bl.a. at sætte fokus på sprog og børnemiljø i daginstitutionerne og udvikling af bedre metoder til at hjælpe udsatte børn og til massiv opkvalificering af personalet. Det er alt sammen initiativer, der har en varig effekt på daginstitutionsområdet.

Senest har vi gennemført en omfattende regelforenkling på dagtilbudsområdet, hvor der bliver frigjort omkring 170 mio. kr. årligt, penge, som bliver i kommunerne, og penge, som kan bruges på tid til det pædagogiske arbejde med børnene. Sammen med Dansk Folkeparti har vi også afsat 43 mio. kr. til massiv efteruddannelse af medarbejdere og forskning i, hvad der virker i forhold til børns sprog. Herudover har regeringen også igangsat en stor indsats og et forskningsprogram til 8 mio. kr., der skal se nærmere på, hvordan vi kan blive bedre til at hjælpe de udsatte børn i daginstitutionerne.

Jeg ved godt, at Enhedslisten så vil hævde, at de mange penge blot burde være gået til normeringer, og at et dokumentationsarbejde ikke har nogen reel værdi, men at det blot fjerner fokus fra børnene. Det mener jeg på ingen måde er rigtigt. Meningsfuld dokumentation og fagligt pædagogisk arbejde er to sider af samme sag. Hvis vi ikke ser på effekterne, er det meget svært at sige noget om, hvorvidt de indsatser, vi sætter i gang, rent faktisk er til gavn for børnene, altså om de giver kvalitet. Og netop kvalitet er et nøgleord, når vi taler om gode daginstitutioner.

Først og fremmest kan det vel næppe komme som nogen overraskelse, at Enhedslisten sætter lighedstegn mellem kvalitet og flere penge. Tanken synes at være, at kun ved at bruge flere penge kan man få bedre kvalitet, og at flere penge pr. automatik altid fører til bedre kvalitet. Det er en meget simpel virkelighedsopfattelse, som giver anledning til mindst to bemærkninger.

For det første tænker jeg nogle gange på, om Enhedslisten bor på en helt anden planet. De befinder sig i hvert fald langt væk fra den virkelige verden. I den virkelige verden er der ikke uanede ressourcer. Vi har befundet os midt i en slem international økonomisk krise, og vi står over for udfordringer, der på den lange bane er store, i form af at der kommer flere og flere ældre og færre og færre i den arbejdsdygtige alder. Det betyder, at vi på alle områder, også på daginstitutionsområdet, er nødt til at tænke og handle ansvarligt, i forhold til hvordan vi skaber mere kvalitet for de penge, vi har.

For det andet handler kvalitet ikke kun om flere penge. Det er alt for ensidigt kun at fokusere på centralistiske minimumsnormeringer og uddannelsesgarantier.

Kl. 11:39

Studier fra Danmarks Pædagogiske Universitet, Aarhus Universitet, viser, at der i vuggestuer med den samme normering – og jeg gentager: med den samme normering – er stor forskel på, hvor meget voksentid børnene får. I den dårlige vuggestue er der 3 minutters voksenkontakt pr. time, mens der i den gode vuggestue er 21 minut-

ters voksenkontakt pr. time, og vi taler vel at mærke om institutioner med den samme normering.

Det viser klart, at kvalitet ikke kun handler om antallet af voksne; kvalitet handler også om god ledelse og en effektiv anvendelse af ressourcerne. Det *er* vigtigt, at pædagogikken er godt organiseret og bygger på viden om, hvad der virker. Endelig er det også centralt, at der er en god dialog med forældrene, at der er et godt arbejdsmiljø, og at der er veluddannet personale.

Selvfølge har normering og uddannelse betydning i forhold til kvalitet, men det er bare langtfra det eneste afgørende, og jeg er derfor heller ikke enig i, at centralt fastsatte krav til normeringer nødvendigvis vil give mere kvalitet i dagtilbuddene, også fordi behovene kan være meget forskellige fra sted til sted. Vi bliver nødt til at tænke nyt, og vi bliver nødt til at udfordre de kendte løsninger, hvis vi skal have ligheden med økonomi og kvalitet til at gå op. Vi har simpelt hen ikke råd til bare at udskrive en blankocheck eller lovgive om standarder og garantier.

Mange kommuner er heldigvis allerede i gang med at se på, hvordan man kan få det samme – eller måske endda mere – ud af de penge, der er til rådighed. Det gør man flere steder ved at ændre dagtilbudsstrukturen, f.eks. ved at sammenlægge små dagtilbud til større enheder eller ved at indføre områdeledelse.

I Ishøj Kommune har det bl.a. betydet, at man har kunnet frigøre ressourcer til i højere grad at arbejde målrettet med mindre grupper af børn med særlige behov som f.eks. sprogstimulering, ligesom det giver mulighed for en helt anden faglighed blandt personalet. Hvor der før kun var én pædagog med særlig viden om sprog, er der i dag flere med sprogkompetencer i den større institution, og dermed er der et fagligt miljø, der kan understøtte udviklingen og arbejdet med sprog i et arbejde, der er mindre sårbart over for sygdom og udskiftning af personale.

Men størrelsen betyder ikke, at børnene ikke oplever nærhed og fællesskab, snarere tværtimod. Pædagogerne arbejder nemlig målrettet med at samle børnene i institutionen i fællesskaber på tværs af stuer og aldersgrupper. Mantraet er store institutioner og små fællesskaber. Lad os nu en gang for alle slå fast, at det er kommunernes opgave at fastlægge serviceniveauet på dagtilbudsområdet og dermed sikre, at lovgivningen efterleves og udfyldes, og sådan bør det blive ved med at være.

Regeringens økonomiske politik indebærer, at kommunernes høje budgetniveau i 2010 kan fastholdes i 2011. Hvad angår de kommuner, der er nødt til at tilpasse deres aktivitetsniveau i år, ja, så skyldes det, at kommunerne har overskredet budgetterne i 2009 og 2010. Jeg ved udmærket godt, at det ikke er nogen let øvelse, men at skyde skylden på regeringen er decideret useriøst. Loven er ganske klar: Kommunerne skal sikre, at der er et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Dagtilbuddene skal altså have en kvalitet, der understøtter, at alle børn udvikles og lærer.

Jeg er klart af den overbevisning, at centrale regler for normering, uddannelse og efteruddannelse vil fjerne den fleksibilitet og den ansvarsfordeling, som er indlejret i det kommunale selvstyre. Det er kommunerne, der har ansvaret for dagtilbudsområdet, og som har det bedste kendskab til personale og børnegrupper, og som derfor bedst kan planlægge og tilrettelægge, hvilke normeringer, hvilken uddannelse eller hvilken efteruddannelse der er nødvendige i den enkelte institution. Jeg har hørt om institutioner, hvor forholdene ikke lyder acceptable, og i et enkelt tilfælde har ministeriet meddelt kommunen, at det forventes, at kommunen tager de nødvendige skridt for at sikre, at forholdene er pædagogisk og sikkerhedsmæssigt forsvarlige.

Det betyder dog ikke, at jeg dermed er klar til at drive politik på baggrund af enkeltsager, for jeg tror ikke på, at nøglen til at løse de problemer, vi hører om, er mere lovgivning fastlagt i detaljer. Jeg

mener fortsat, at ansvarsfordelingen skal være sådan, at vi fra centralt hold fastsætter de overordnede rammer og krav til kommunerne og dagtilbuddene, men at udmøntningen i praksis er og bliver kommunalpolitikernes ansvar.

Det er hver enkelt kommunalbestyrelse, der prioriterer ressourcerne og fastlægger serviceniveauet for de forskellige serviceydelser, som de har i kommunen, herunder også dagtilbuddene, og der er således forskel på normeringer og antallet af uddannede pædagoger m.v. fra kommune til kommune. På Christiansborg kender vi ikke alle de konkrete behov, som forældre og børn har i alle dele af Danmark, og derfor er det vigtigt, at serviceniveauet er kommunernes ansvar.

På den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 11:44

Line Barfod (EL):

Først vil jeg gerne høre, om ministeren, når hun siger, at man ikke kan udskrive en blankocheck, kunne sige noget om, hvad det er for en størrelse blankocheck, hun mener der skal udskrives. For da jeg for en måneds tid siden spurgte ministeren til det her i spørgetiden, sagde ministeren, at den normering, der er ude i virkeligheden, er omkring tre børn pr. voksen i vuggestuerne og omkring seks børn pr. voksen i børnehaverne, altså sådan som vi foreslår i det her beslutningsforslag. Så hvor stor er den blankocheck, ministeren mener skal udskrives, hvis det, vi foreslår, er det, som ministeren siger allerede er virkeligheden? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål vedrører, at ministeren siger, at man ikke skal bygge på enkeltsager. Jeg er med på, at hvis det bare er en sag, der kommer frem, skal man undersøge, om det er det generelle billede, men det, vi hører flere og flere steder fra, er, at forholdene er ved at være helt uforsvarlige. Det er mange pædagoger, der henvender sig og siger, at de ikke længere i vuggestuerne kan skifte bleen på et barn, der har behov for det, fordi de er alene på stuen; så de ville skulle efterlade de andre børn. Er det den situation, ministeren mener er acceptabel for børn i vuggestuer?

Kl. 11:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 11:45

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Først og fremmest vil jeg sige, at en blankocheck skriver man jo ikke noget beløb på; den har man jo bare underskrevet.

Så vil jeg, hvad angår de normeringer, sige, at jeg lige har fået de seneste tal, som fastholder, at det er omkring tre børn pr. voksen i vuggestuen, og at det er omkring seks børn pr. voksen i børnehaven; så der er fastholdt de samme tal. Men der er jo tale om gennemsnitsnormeringer, og det betyder jo, at der sikkert kan være nogle institutioner, hvor der ikke er de samme former for normeringer, som bliver nævnt her i gennemsnitsnormeringerne. Og som sagt nævnte jeg også, at der har været et enkelt eksempel på, at vi simpelt hen fra ministeriets side måtte ringe til den enkelte kommune.

Men i min tale om beslutningsforslaget fremhævede jeg også ledelse og en undersøgelse, som faktisk sætter fokus på, hvor vigtig ledelse og god struktur og organisering er i forhold til den enkelte daginstitution, og hvor meget det betyder for de voksnes kontakt med de enkelte børn. Så det, jeg mener virkelig er vigtigt at vi har fokus på, er, hvordan vi får vist andre institutioner, at den gode ledelse er afgørende, og der tænker jeg på de andre institutioner, hvor der er problemer.

Kl. 11:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 11:46

Line Barfod (EL):

Jeg er jo rigtig glad for, at ministeren har kontaktet Vordingborg Kommune, efter at jeg sendte eksemplet på en institution, hvor der bl.a. på tidspunkter er 1 voksen til at tage sig af 63 børn på legepladsen, til ministeren. Men det ændrer jo ikke ved, at der er mange andre institutioner rundt om i landet, hvor vi hører tilsvarende beretninger fra forældre og voksne i institutionerne om, hvor slemt det står til. Ministeren svarede ikke på: Er det acceptabelt, at man mange steder har en situation, hvor man ikke kan skifte bleen på et barn, der har behov for det, fordi der kun er 1 voksen til at tage sig af de børn, der er på stuen?

Uanset hvor god ledelse der er, kan den leder jo ikke fremtrylle, at der pludselig er en ekstra, hvis der er skåret så hårdt, så normeringen er, at der kun er 1 voksen på stuen til de 10 eller 12 vuggestuebørn, der er. Så mener ministeren, at det er uacceptable forhold?

Kl. 11:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 11:47

Socialministeren (Benedikte Kiær):

I det konkrete tilfælde – i det her Vordingborgtilfælde med 1 pædagog til 47 børn – var der netop tale om enormt dårlig organisering og dårlig ledelse, og det er det, der er blevet påtalt, og det, man skal rette op på. Og som jeg også netop fremhævede, så vil man, hvis man organiserer sig ordentligt, hvis man har en ordentlig ledelse, kunne løse nogle af de problemer, nogle af de dårlige sager, som vi ser komme frem i medierne.

For jeg må jo hæfte mig ved, at i to institutioner, hvor der er samme normeringer, kan der være så milevid forskel på, hvor meget kontakt der er mellem voksne og børn, at vi simpelt hen bliver nødt til at forholde os til, hvad det er, der foregår de steder, hvor det ikke foregår ordentligt. Der vil jeg meget gerne give kommunerne nogle værktøjer, så de kan sørge for, at de gode tilfælde og de gode måder at gøre det på bliver spredt til andre steder, og det er jo bl.a. også baggrunden for, at jeg har nedsat en taskforce, der skal rejse rundt og fremmane de gode eksempler, som kan bruges i andre kommuner.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 11:48

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Det er glædeligt, at man skal se på de gode eksempler, men fru Line Barfod rejser jo et meget vigtigt spørgsmål, nemlig hvor grænsen går, og hvornår det ikke længere er forsvarligt. Spørgsmålet er jo, om regeringen ikke kun interesserer sig for de gode eksempler, men også for de eksempler, der bestemt ikke er acceptable.

Det, jeg gerne vil spørge ministeren om, er: Når vi nu i dag diskuterer, om vi skal opstille nogle målsætninger, har ministeren så et kendskab til normeringen i de enkelte kommuner? Hvad er status i dag? Hvordan står det helt præcist til i de enkelte kommuner? Har ministeren et kendskab til, hvordan situationen er? Hvor langt er vi fra de her mål? Er det fuldstændig uacceptabelt, eller er vi tæt på dem? Og hvor meget koster det? Det er jo også et spørgsmål, der er

relevant. Har ministeren nogle tal på, hvordan det ser ud i de enkelte kommuner?

Kl. 11:49

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:49

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg har det tal, der gælder for de samlede kommuner, hvor man har opgjort det sådan, at det er antal fuldtidsbeskæftiget pædagogisk personale eksklusive ledelsen. Jeg har netop fået tallene for 2010, som igen viser, at der er omkring tre børn pr. voksen i vuggestuerne og omkring seks børn pr. voksen i børnehaverne. Men det er som sagt et gennemsnit, og det er selvfølgelig også på baggrund af alle de indberetninger, der er kommet fra de enkelte kommuner. Hvorvidt det samlede tal kan deles op i enkeltkommuner, kan jeg ikke gøre mig klog på. Det må vi høre Danmarks Statistik om.

Kl. 11:50

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Julie Skovsby.

Kl. 11:50

Julie Skovsby (S):

Når man nu kun har tallet for de samlede kommuner og altså ikke kan se, at det lige præcis i den enkelte kommune er fuldstændig uacceptabelt, og at det vil vi ikke være med til, er det jo nærliggende at spørge ministeren, om ministeren og regeringen ønsker, at vi får de tal frem, og at vi får tallene for hver enkelt kommune for lige præcis de målsætninger, som Enhedslisten her foreslår at vi skal efterleve.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 11:51

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Som jeg nævnte i mit forrige svar, er de tal, jeg har, fra Danmarks Statistik, og Danmarks Statistik har fået dem på baggrund af indberetninger fra landets kommuner og landets 4.500 daginstitutioner. Hvorvidt tallet kan brydes op i enkeltkommuner, kan jeg ikke stå her fra talerstolen og gøre mig klog på. Det bliver vi nødt til at se på i ministeriet, for jeg ved ikke, om Danmarks Statistik kan opgøre det på enkeltkommuner, eller om det blot er et samlet tal.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til socialministeren. Så er det Venstres ordfører, fru Louise Schack Elholm.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Enhedslisten foreslår i dette beslutningsforslag, at man fastsætter en minimumsgrænse for normeringen i dagtilbud, og at der udstedes en statslig garanti for, at det pædagogiske personale kan blive efteruddannet. Det vil ifølge Enhedslisten hæve kvaliteten i dagtilbuddene.

I Venstre er meget optaget af kvaliteten i dagtilbuddene. Det er vigtigt for børn såvel som for forældre, at børnene kan føle sig trygge og glade for dagtilbuddet, og forældrene skal uden betænkeligheder kunne overlade ansvaret for deres børn til dagtilbuddets ansatte. Samtidig mener vi, at det er vigtigt, at børnefamilierne har en stor valgfrihed og får tilbudt fleksible pasningsordninger. Dagtilbuddene kan nemlig være med til at gøre en travl hverdag en lille smule lettere.

Derfor er jeg også glad for, at vi i Venstre har gjort en masse for at sikre både kvaliteten og fleksibiliteten i dagtilbuddene. En undersøgelse fra sidste år viste da også, at næsten ni ud af ti danske forældre er meget tilfredse med dagtilbuddene. Faktisk bliver Danmark lige frem fremhævet i udlandet på grund af vores gode og fleksible dagtilbud. Det synes jeg er værd at nævne.

Dette beslutningsforslag er dog hverken med til at styrke kvaliteten eller fleksibiliteten i dagtilbuddene, tværtimod. Dagtilbud af høj kvalitet og fleksibilitet handler nemlig ikke kun om normeringer og efteruddannelse. Kvalitet og fleksibilitet handler også om en konstruktiv dialog med forældre, en god ledelse, et velfungerende arbejdsmiljø, organiseret og velgennemtænkt pædagogik, en effektiv udnyttelse af ressourcerne, forskellige former for dagtilbud, få lukkede dage osv.

Hvordan kvaliteten og fleksibiliteten konkret sikres i de forskellige dele af landet, kan vi på Christiansborg dog næppe vurdere. Derfor siger dagtilbudsloven, at det er kommunernes ansvar at sikre, at dagtilbuddenes serviceniveau tilfredsstiller borgernes behov. Det synes vi i Venstre er et godt princip. Det sikrer nemlig, at ansvaret ligger der, hvor det ligger bedst. Hvis vi på Christiansborg i stedet begynder at fastlægge stramme regler for normering og efteruddannelse vil det rykke på ansvarsfordelingen i det kommunale selvstyre. Beslutningerne om daginstitutioner skal tages tæt på forældre og børn, og derfor skal beslutningerne træffes i kommunerne. Hvis vi fra centralt hold detailstyrede daginstitutionerne, ville det i sidste ende gå ud over kvaliteten og fleksibiliteten, eftersom behovene er forskellige fra sted til sted.

Vi i Venstre synes i stedet, at Enhedslisten skal glæde sig over, at der for nylig er blevet gennemført regelforenkling på dagtilbudsområdet, hvor der frigøres omkring 170 mio. kr. årligt. Det er penge, som kommunerne kan vælge at bruge f.eks. til efteruddannelse eller til at ansætte flere pædagoger. Og det sikrer kvalitet og fleksibilitet. Det gør Enhedslistens beslutningsforslag til gengæld ikke.

Venstre kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 11:55

Line Barfod (EL):

Alle er jo enige om, at kvalitet ikke kun handler om normeringer. Det ville være fuldstændig tåbeligt at påstå andet. Men kvalitet handler også om normeringer, og derfor vil jeg gerne høre, om Venstres ordfører mener, at det er acceptabelt, at man f.eks. i Vordingborg Kommune har normeringer i børnehaverne på mellem 10 og 15 børn pr. voksen i de forskellige børnehaver. Mener Venstre, at det giver en god mulighed for at tage sig af børnene og give dem en god start på livet? Og mener Venstre, at det er godt, når man fra mange vuggestuer hører, at der simpelt hen ikke er mulighed for at gå ud og skifte ble på ét barn? Man er nødt til at vente, til der er flere børn og eventuelt tage dem alle sammen med ud og skifte ble på dem på en gang. Er det den situation, som Venstre ønsker der skal være for vores børn?

Kl. 11:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:55

Louise Schack Elholm (V):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi har nogle gode og trygge rammer i daginstitutionerne, så børnene trygt kan være der og bliver passet godt på. Derfor er det også vigtigt, at det ligger i kommunerne, så de kan vurdere, hvad behovene er i den enkelte institution. Det er i

kommunerne, de er tæt på institutionerne og kan se, hvad behovene er.

Vi ved fra Ole Henrik Hansens ph.d.-projekt, at der er meget stor forskel på, hvad daginstitutionerne får ud af pædagogtiden, hvordan de bruger tiden, og hvordan de får organiseret det hele. Det har en enorm betydning for, hvordan daginstitutionerne fungerer, og det synes jeg de skal have fokus på i daginstitutionerne – altså have fokus på, hvordan de sikrer, at de bruger størstedelen af deres tid sammen med børnene, og at de er nærværende den tid, de bruger sammen med børnene, så de giver dem trykke rammer.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Line Barfod.

Kl. 11:56

Line Barfod (EL):

Alt det kan vi blive enige om. Men ordføreren svarer ikke på mine spørgsmål. At normeringen er sådan, har jo ikke noget at gøre med, om pædagogerne bruger så og så meget tid med børnene, eller om de bruger tid på andet. Normeringen er sådan i børnehaverne i Vordingborg, at der er mellem 10 og 15 børn pr. voksen, afhængigt af hvilken af børnehaverne vi taler om. Det er normeringen. Det er ikke, hvad de så rent konkret bruger tiden på, det er, hvad normeringen er. Det var det ene.

Det andet er, at i mange vuggestuer flere steder i landet er normeringen sådan, at der kun er én voksen på en vuggestue, altså på selve stuen, til at tage sig af børnene, og det betyder, at man ikke kan skifte ble, når der er ét barn, der har behov for det. Det er det, jeg spørger om Venstre mener er i orden. Er det den type vuggestuer, man gerne vil have, eller mener Venstre, at det skal være anderledes?

Kl. 11:57

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:57

Louise Schack Elholm (V):

Jeg mener, at vi selvfølgelig skal kunne være trygge ved at aflevere vores børn i en daginstitution og være sikre på, at de kan få skiftet ble, når de skal have skiftet ble, så de ikke kommer hjem med en rød numse. Selvfølgelig skal vi da trygt kunne aflevere vores børn i en daginstitution, men det må være et ansvar, som kommunen tager på sig. Det er jo dem, der er tættest på daginstitutionerne og kender til, hvordan det foregår i daginstitutionerne.

Desværre er det ikke sådan, at fordi vi ansætter mere personale, er de nødvendigvis der, hvor børnene er. Vi kan se af de undersøgelser, der har været, at nogle gange bruger man bare det pædagogiske personale lidt uhensigtsmæssigt, og der har det altså meget at gøre med, hvordan man organiserer det i den enkelte daginstitution. Det har også noget at gøre med, hvordan man placerer de forskellige rundtom i daginstitutionerne, hvordan man strukturerer daginstitutionen i forhold til funktionsopdelte værksteder og sådan noget.

Så der er rigtig, rigtig mange ting, der spiller ind her, men jeg synes da, at man skal kunne aflevere sine børn trygt og være sikker på, at der bliver taget sig godt af ens børn. Det har vi da alle sammen behov for. Der er ingen af os, der bryder os om at aflevere vores børn et sted, hvor man er bange for, at de ikke har det godt.

Kl. 11:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Julie Skovsby.

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Enhedslisten har med dette beslutningsforslag fremsat et forslag, som både er sympatisk og omhandler et meget vigtigt emne, nemlig dagtilbud til vores børn. De første leveår er de vigtigste i et menneskes liv. Det er i de første år, børn udvikler sig mest, og hvor personlige relationer til andre mennesker funderes. Vi er blevet kloge på børnene. Vi ved, at børn ikke er små voksne, men at barndommen er en selvstændig periode i et liv, der fortjener opmærksomhed. Vi ved, at et fundament for et godt liv er, at barndommen er god.

Hovedparten af alle børn tilbringer mange timer i dagtilbud. Over 80 pct. af alle børn fra 0-6 år er i en eller anden form for dagtilbud. Børneliv i Danmark hænger derfor uløseligt sammen med forholdene i daginstitutioner og dagpleje. Helt konkret foreslår Enhedslisten med dette beslutningsforslag, at der indføres minimumsnormeringer og ret til uddannelse og efteruddannelse for det pædagogiske personale. Selv om vi deler målsætningen om en bedre normering og uddannelse i dagtilbud, kan vi ikke på nuværende tidspunkt med de økonomiske forudsætninger binde os til målene.

En vis borgmester i Nordfyns Kommune elsker at fortælle, at vi Socialdemokrater lover guld og grønne skove til velfærdsområderne efter et regeringskifte. Det gør vi ikke. Vi lover en beskeden vækst på 1,4 pct. i den kommunale økonomi. I modsætning til regeringen og Dansk Folkepartis nulvækst i kommunerne vil en beskeden vækst i den kommunale økonomi forhindre flere besparelser og rette op på nogle af de største problemer i vores velfærdssamfund. Altså, sagt med andre ord: Vi vil ad åre forsøge at tilvejebringe flere ressourcer til dagtilbudsområdet, men kan altså ikke binde os til mere lige nu.

I forslaget påpeger Enhedslisten rigtig mange gode pointer, som jeg synes bør fremhæves – eksempelvis hvordan vi som samfund med fordel kan forebygge sociale problemer i stedet for at løse dem senere; at resourcesvage børn, der udgør 20 pct. af en børneårgang, bliver taberne i forbindelse med den dårlige normering; at der er en klar sammenhæng mellem antallet af børn pr. voksen og den omsorg, der bliver givet; og at gode normeringer i dagtilbud har en positiv effekt på børnenes skolepræstationer senere i livet. Sagt med andre ord: Såfremt vi ønsker, at børnene skal være mere skoleparate, er bedre normeringer den sikre vej dertil.

Vi ved, at voksne i dagplejen, vuggestuen og børnehaven er dem, der skal sikre nærvær, udvikling og indhold i hverdagen i dagtilbudene. Derfor er selvfølgelig både antallet af voksne og deres mulighed for uddannelse og efteruddannelse et vigtigt spørgsmål. Men hvad er så status i dag? Hvor langt er vi fra de konkrete mål, som Enhedslisten i dag foreslår vi skal nå? Er vi tæt på, eller er vi langt fra? Vil det tage 10 år at nå dertil, eller vil det tage 2 år? Og videre: Hvordan er det gået i de sidste 10 år? Ud fra de undersøgelser, som vi kender i dag, kan man forvente, at det i hvert fald er gået den forkerte vej, men hvad er den præcise status i dag, her i år 2011? Og hvilke planlagte besparelser vil i de kommende år ramme området? Det er alt sammen spørgsmål, som jeg synes er utrolig vigtige at få besvaret, og som jeg tror at alle partier i Folketinget har en interesse i at få undersøgt.

Derfor håber jeg også, at ministeren og regeringen vil følge op på dagens førstebehandling ved at iværksætte et arbejde for et samlet statusnotat på området. Jeg kan forstå, at det er den vej, man ønsker at gå, og at man lige nu undersøger det i ministeriet, så vi kan se på de enkelte kommuner og se, hvor langt vi er fra målet, for det må jo være der, vi skal starte.

Kl. 12:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 12:03

Line Barfod (EL):

Det glæder mig jo meget, at Socialdemokraterne deler målsætningen, og jeg er helt med på, at det så, når vi ikke kan få tal fra ministeren, kan være svært at sige, hvor meget det vil koste, og dermed er det nogle mål, som det kan være svært at sige hvornår man kan indfri.

Men jeg vil gerne høre, om Socialdemokraterne er med på den model, vi lægger op til, nemlig at vi simpelt hen nedsætter en gruppe bestående af dem, der har forstand på området – altså både de faglige organisationer, Kommunernes Landsforening, forældreorganisationer osv. – til at se på, hvordan vi rent faktisk kan agere for at nå det her mål. De skal indsamle viden om, hvordan det ser ud, og hvordan vi så kan sætte den målsætning op, og sige, hvor lang tid det skal tage at nå det mål – på samme måde som man jo i 1990'erne satte sig et mål om at få indført pasningsgaranti, så man var sikker på, at der var plads nok til alle børn. Derefter skulle man så have sikret normeringerne, men så kom der jo desværre en ny regering.

Men er det en arbejdsmetode, som Socialdemokraterne er med på?

Kl. 12:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:04

Julie Skovsby (S):

Ja, jeg synes, at metoden med at nedsætte en følgegruppe lyder meget fornuftig, særlig at man inddrager de parter, som ved noget om området, og som kan se, hvad det er, man skal kigge efter.

Men som sagt: Lad os starte med at få undersøgt, hvor langt vi er fra at nå målene. Vi kender jo mange andre områder, hvor vi også forsøger at nå nogle mål, som vi alle sammen er enige om, eksempelvis at 95 pct. af alle unge skal have en ungdomsuddannelse. Der er det jo utrolig vigtigt, hvordan man måler opfyldelsen af målene, når man senere skal undersøge, om vi er nået til det resultat, som vi ønsker. Så jeg synes, det lyder meget fornuftigt, at man nedsætter en følgegruppe bestående af de parter, som ved noget om området.

Kl. 12:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. René Christensen.

Kl. 12:05

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Indførelse af minimumsnormeringer i dagtilbud og ret til efteruddannelse er jo positive forslag, må man sige, når man sådan umiddelbart læser overskriften. Det er da også noget, som bliver diskuteret meget: Hvordan skal normeringerne se ud i daginstitutionerne? Vi har været til flere høringer, og vi har haft møder med mange forskellige – det er jeg sikker på at alle her i salen har – som har fortalt os om, hvordan situationen er ude omkring i kommunerne.

Jeg valgte så for ikke så længe siden at gøre det, at jeg spurgte, om jeg ikke kunne komme i praktik i en daginstitution en hel dag sådan fra kl. 7 om morgenen til om aftenen, når daginstitutionen lukkede, for at finde ud af, hvordan det egentlig fungerer i praksis ude i sådan en daginstitution. Jeg var så heldig, at jeg kom ud i en daginstitution, som er helt nybygget, og det vil sige, at det er en bygning, der er bygget til at være daginstitution. Det er en daginstitution, som er indrettet til at have 120 børn – en forholdsvis stor daginstitution.

Der må man sige, at når man kommer ind i en bygning, som er lavet til formålet, kan man se, at det ikke er sikkert, at de kriterier,

man stiller op her, absolut behøver at se sådan ud. Hvis man f.eks. kommer ind i et ombygget hus – jeg er også kommet i nogle daginstitutioner førhen, hvor man har haft en gammel villa, man har bygget om og har lavet om til en daginstitution, hvor der var dårlige lydforhold og små gangarealer og andet – kan jeg godt være enig i, at normeringerne skulle se ud, som de gør på papiret her. Men der vil også være steder, hvor der vil være mulighed for at have en anden normering, fordi man har et hus, som er bygget netop til formålet, så man har gode indendørsarealer også til brug i forbindelse med dårligt vejr, og så man har gode udendørsarealer til at bruge, når der er mulighed for det.

Derfor vil jeg sige, at intentionen med at sige, at det her godt kunne være et passende niveau, er vi sådan set ikke uenige i i Dansk Folkeparti, men når man sådan kigger ud over paletten og ser, hvad det så er for nogle institutioner, vi har rundtomkring i landet, synes jeg, det er lidt farligt at gå hen og lave det meget sådan firkantet og sige: Det er sådan, det skal se ud. Der kunne være nogle kommuner, som siger:

Vi ønsker at bruge vores midler på andre måder. Altså, vi vil hellere bruge midlerne på at bygge nogle nye institutioner, hvor vi får et godt indeklima og mulighed for at lave aktivitetsrum og mere spændende legepladser. Vi bruger vores ressourcer på en anden måde. Vi vælger måske at købe en bus, så vi kan køre mere i skoven med de børn, der er i daginstitutionen.

Der kan man godt frygte lidt, at hvis man laver et system her, som siger, at sådan skal normeringen være, så er det det, der bliver sat fokus på, så bruger man midlerne der og ikke på de andre positive ting, som der skal være. Det er selvfølgelig den positive tilgang til, hvordan kommunerne tænker. Så ved vi jo alle sammen godt, at der kan være enkeltsager, og ministeren nævnte jo også selv en, hvor ministeren har været nødt til at gå ind og sige: Her skal der rettes op, her er vi simpelt hen kørt for langt ud over kanten. Det er vi enige i. Men vi skal passe på med fra centralt hold, i det her tilfælde så Folketinget, at lave regler, som også kan medvirke til, at der er nogle kommuner, der ikke får mulighed for at gøre de gode ting, som de gerne vil gøre for de pågældende børn det enkelte sted.

I forhold til den del, der handler om efteruddannelse, vil jeg sige, at vi nok er mere åbne, for der er ingen tvivl om, at uddannelse er utrolig vigtigt også for pædagoger. Vi kan jo også se, at vi har en udfordring, i forhold til at der er langt flere børn, der får stillet en diagnose i dag. Hvordan håndterer man det i institutionerne? Hvad kan man gøre for, at det ikke bliver en situation, hvor man føler sig presset som pædagog? Det giver dårligt klima i den børnegruppe, man har, fordi man måske ikke lige har det sidste nye redskab til at håndtere det enkelte barn, som har en speciel udfordring. Så det kunne godt være en mulighed, at man skulle kigge på, hvordan man bedre kan få fat i den ordning, så man ved, at det pædagogiske personale får den efteruddannelse, der skal til.

Jeg vil så sige, at det er lidt ærgerligt, når man laver et forslag her, hvorom man umiddelbart må sige, at intentionerne er gode, at man bare skriver, at man vil finansiere det her, og hvad det vil koste til at lave den her uddannelse, ved, at det er nogle skattelettelser, man vil rulle tilbage, og så har man pengene til at kunne lave den her efteruddannelse. Er det et forslag, der kommer, fordi vi snart skal have en valgkamp, og man så kan gå ud og sige, at man også har været ude med forslaget om det her? Det tror jeg dog ikke jeg sådan vil skyde forslagsstillerne i skoene.

Så det, man kunne gøre, hvis man endelig skulle gøre noget med et forslag som det her, var måske at spørge lidt ind til, hvad det her reelt ville koste, hvis man nu pålagde kommunerne at lave det her uddannelsesforløb. Hvad er det for priser, det ville løbe op i? Hvordan skulle man lave en fordelingsnøgle for det? Hvordan kan man snakke med KL om, hvordan man skulle løse det økonomiske? For der er gode takter i forslaget om efteruddannelse, det medgiver vi.

Men vi siger aldrig ja til noget, der ikke er finansieret, så derfor vil vi sådan fremadrettet spørge, hvordan man kunne løse den opgave uden at risikere, at der vil ske det, at der er kommuner, som bagefter vil stå og kigge den anden vej og sige: Ja, vi havde ellers tænkt os, at vi ville gøre noget helt andet ude i institutionerne, som ville have været godt for vores enkelte institution, og nu har regeringen sagt, at vi skal bruge pengene på noget andet, så derfor sparer vi på specialundervisningen og på andre områder, fordi regeringen har sagt, at de her mennesker skal have efteruddannelse.

Den situation vil vi ikke ud i, og derfor må jeg sige, at de økonomiske aspekter ikke er særlig godt belyst i forslaget, som det ligger her. Men ellers synes vi jo umiddelbart, at intentionerne er gode.

Kl. 12:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 12:10

Line Barfod (EL):

Det lyder jo spændende, at Dansk Folkeparti vil være med til at sikre efteruddannelse. Det synes jeg vi skal arbejde videre med under udvalgsarbejdet for at se, om vi kan få nogle svar fra socialministeren.

Med hensyn til det andet om, at der skal være fleksibilitet ude i kommunerne, vil jeg sige, at det kan jeg sagtens forstå, men jeg synes bare ikke, at det er det, der er virkeligheden. Og jeg vil bare høre, om ikke ordføreren er enig i, at det ikke hjælper så meget at have en flot legeplads, hvis der er så få voksne i børnehaven, at det ikke er muligt at hjælpe børnene med tage overtøj på, så de kan komme ud på legepladsen; det har man f.eks. hørt om fra nogle institutioner.

Kl. 12:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:10

René Christensen (DF):

Jamen det er jeg ikke uenig i. Det er bare ikke en præmis, man kan lægge for daginstitutionsområdet i hele Danmark at sige, at det er sådan billedet er, altså at legepladserne ikke bliver brugt i de danske institutioner. Det er ikke det, der er tilfældet. Der kan være nogle ganske få tilfælde, og som ministeren også sagde, har der været nogle ganske få sager, hvor vi fra Christiansborgs side har sagt, at man er gået over stregen. Vi skal bare passe på, at vi ikke går hen og laver nogle systemer, som er så firkantede, at de kommuner, som godt kan finde ud af det, bliver trukket med, fordi der er nogle ganske få institutioner, som ikke kan magte den her opgave.

Kl. 12:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 12:11

Line Barfod (EL):

Nu får vi rigtig mange henvendelser om, at det er flere og flere steder, man har problemerne, så hvis det bare var to steder, er jeg enig i, at man nok ikke skulle lave nogen lovgivning. Men vi har det jo på skoleområdet, hvor der er et niveau for, hvor mange børn der højst må være klassen. Vi har det på andre områder, altså i forhold til børnene er der jo også regler for, hvor mange børn der må være pr. kvadratmeter. Så spørgsmålet er, om det ikke er lige så vigtigt at fastlægge, hvad der skal være af voksne til at tage sig godt af vores børn, som det er at fastlægge, hvor mange børn der må være pr. kvadratmeter.

Kl. 12:12

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:12

René Christensen (DF):

Jo, men det er noget, man altid skal passe på med, for jeg kunne godt forestille mig, at når man har fået set på økonomien og snakket frem og tilbage, bliver det til en politisk handel om, hvordan den her normering så skal se ud, og det er jo ikke sikkert, at tallene vil være lige så positive som de tal, der ligger her, når der f.eks. er tale om et lovforslag. Derfor kan jeg blive nervøs for, at der sker det, jeg tit har oplevet ske på andre områder, nemlig at når vi sætter en minimumsgrænse for noget, bliver minimumsgrænsen den, der lægger niveauet, sådan at ingen ude i kommunerne gør det bedre end minimumsgrænsen. Der frygter jeg lidt, at et forslag som det her vil lægge grænsen et andet sted end der, hvor den ligger nu, som man må sige ligger på nogle utrolig flotte tal – de børnetal, der lægges op til her, er utrolig flotte.

Når man taler normering, skal man også huske på det, som jeg oplevede i den daginstitution, hvor jeg var i praktik en enkelt dag, og det var, at der var nogle studerende og nogle, som var i jobprøvnings, og der var nogle andre; det var gode folk, og børnene elskede at lege med de her unge fyre, der var under uddannelse, og syntes, det var rigtig skægt, at der var en ung mand, som spillede fodbold eller andet, men disse unge indgik jo ikke i normeringen.

Så derfor vil jeg sige, at der er mulighed for at komme på legepladsen i langt de fleste daginstitutioner i dag.

Kl. 12:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Meta Fuglsang.

Kl. 12:13

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Da SF's ordfører desværre ikke kan være her i dag, vil jeg gøre rede for SF's synspunkter til det forslag, som bliver behandlet nu.

Der er ingen tvivl om, at det forslag, der ligger her, har fokus på noget, der er meget vigtigt. Det er noget, der er meget vigtigt, både for det enkelte barn og for fællesskabet. En god start på livet er helt afgørende for, hvilket videre forløb man får, og det er afgørende for, hvilket samfund vi får, om de børn, der fødes, får en fornuftig start.

Der er undersøgelser, bl.a. fra SFI, der påviser den betydning, som børnehavernes kvalitet har for børns trivsel, intelligens og udvikling senere i uddannelsessystemet. Der er ikke nogen tvivl om, at de undersøgelser, der er, påviser de fordele på både kort og lang sigt, der er ved at få den bedst mulige start.

Der er fra flere sider påpeget en forringelse af normeringerne igennem de sidste år, og jeg tror, der er en bred enighed om, at der er sket en forringelse af normeringerne og de muligheder, man derved giver børn. Dertil kommer det aspekt, der er omkring de udsatte børn, som mangler voksenkontakt. De vil i endnu højere grad lide under institutioner med dårlige normeringer, hvis der mangler kontakt mellem børn og voksne.

Regnestykket er jo enkelt, og det følger en helt almindelig socialpsykologisk indsigt, nemlig at jo tidligere der sættes ind, jo større chancer er der for, at børn får en god start, og at de får det godt senere. Jo senere der sættes ind, jo større risiko er der for, at forsømte børn kommer i en fejludvikling, måske havner i kriminalitet eller i en utilsigtet dårlig social situation. Der er også flere undersøgelser, der viser, at en større investering i uddannelse er nødvendig for at få både vækst og velstand. Det er dermed også sagt, at den udgift, der er, de penge, der bliver brugt på daginstitutioner, ikke kun er en ud-

gift, men også en investering i at få et fornuftigt forløb, et fornuftigt uddannelsesforløb og en fornuftig vækst, og også på den måde lægges grunden til indtægter senere.

Det, man kan undre sig over med den nuværende regering, er jo, at regeringen ikke har set den konkurrencefordel, som man har i Danmark ved at have velfungerende institutioner, og at man ikke har været parat til at bruge de tilstrækkelige ressourcer på det for at få noget fornuftigt ud af det. I den genopretningsplan, som regeringen har gennemført, har kommunerne jo allerede været tvunget til at spare en hel del, og hvis regeringen fortsætter, som den er startet på det, kan det kun blive værre. Jeg må sige, at regeringen og de ordførere, som repræsenterer regeringen her, ignorerer den helt åbenlyse sammenhæng, der er mellem den økonomiske mulighed, man giver kommunerne, og den mulighed, kommunerne har for at lave fornuftige daginstitutionstilbud og lave fornuftige tilbud i det hele taget.

Det, der er afgørende for SF, er, at vi kan få afdækket, hvordan normeringsforholdene egentlig er i det danske dagtilbud. Der er meget langt mellem de sikre meldinger, vi får, om, hvordan tingene er, og vi vil støtte op om, at man prøver at få et overblik over, hvordan situationen egentlig ser ud med normeringer, og hvad det er for nogle vilkår, man har i den enkelte institution. Det kunne være rigtig rart at få nogle konkrete tal på det og få løst den opgave, det er faktisk at få overblik over situationen og få en fornemmelse af, hvad der skal til for at få en god kvalitet på hele området.

Når vi i SF skal tage stilling til det forslag her, er vi meget positive over for intentionerne. Vi synes, det er rigtig vigtigt at få fokus på de ting, der er. Vi synes, det er en vigtig debat, som vi håber kan blive rejst og kan blive styrket, når vi behandler det her forslag, også under den udvalgsbehandling, der skal være. Når vi ikke kan støtte forslaget endeligt, som det ligger her, bunder det i den økonomi, som er bundet til det, nemlig de udgifter, som vil være knyttet til det. Og spørgsmålet vil være, om det her er den rigtige måde at opnå den kvalitet på.

Men vi synes, det er vigtigt at få fokus på, hvordan forholdene er; få undersøgt, hvad det er for nogle tal, vi arbejder med; finde ud af, hvad vi kan gøre for at få de her normeringer op. Og så skal vi finde de bedst mulige løsninger, fordi starten i daginstitutioner er fundamentet for videre uddannelse og for vækst.

Kl. 12:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, fru Vivi Kier.

Kl. 12:17

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Stort set alle børn i Danmark benytter sig af et dagtilbud, og mange forældre er heldigvis også tilfredse med det dagtilbud, de får tilbudt. Så kan man jo på baggrund af det her beslutningsforslag spørge: Jamen hvad er det, der skaber den gode daginstitution? Hvad er det, der skaber glade og tilfredse børn? For glade og tilfredse børn skaber jo tilfredse og trygge forældre.

Ja, selvfølgelig betyder normering også noget, men det er jo meget individuelt fra institution til institution og efter de lokale forhold. Og lad mig tilstå med det samme, at jeg er stor tilhænger af det kommunale selvstyre. Skal vi eller skal de ude i kommunerne og de kommunalvalgte politikere bestemme? Jeg synes, at den lovgivning, hvor vi sætter rammerne og kommunerne så skal udfylde rammerne, er rigtig, rigtig fin.

Lad mig tage et tema som læringsplaner. Da vi indførte læringsplaner på daginstitutionsområdet, var der stor, stor modstand, men læringsplanerne er jo blevet en kæmpe succes og har gjort, at pædagogerne, de uddannede pædagoger ude i daginstitutionerne, faktisk har fået nogle kort på hånden til at kunne sige, at det er vigtigt, at der

også er uddannet personale. Det er rigtig positivt, at den rolle også er blevet synlig.

Så bliver der snakket om massive besparelser. Jeg kan ikke helt genkende billedet med massive besparelser, men jeg erkender, at kommunerne bestemt står i en svær situation og med en svær opgave, hvor de skal prioritere.

Jeg synes også, det er vigtigt, når vi snakker om daginstitutioner, at vi har fokus på ledelse – vi ser, at der er store, store forskelle – og at vores kommunale ledere får den rigtige efteruddannelse, får de rigtige værktøjer. Lige nøjagtig i det her forslag er der også fokus på uddannelse og efteruddannelse, og det er der faktisk også afsat penge til, både via trepartsforhandlinger og andre sammenhænge. Der er faktisk givet mange penge til det her daginstitutionsområde.

Er det så ikke for meget bureaukrati, vi har stået her og indført? Jo, den tager jeg gerne på mig. Men vi har rent faktisk også afbureaukratiseret – senest på daginstitutionsområdet for 170 mio. kr. Jeg har været ude at snakke med en del kommuner, og de indrømmer jo, at de også selv har lavet en masse regler. De regler kunne de måske også fjerne, så vi fik noget mere ansigt til ansigt-tid.

Ja, indimellem bliver der nu lukket daginstitutioner, men det gør der jo ikke, bare fordi man skal spare. Det gør der jo også, fordi vi ser et faldende børnetal, og det er klart, at man så er nødt til at tilrettelægge sin hverdag, så den hænger sammen. For mig handler kvalitet i daginstitutionerne også om god ledelse, også om god tilrettelæggelse, også om så meget andet end blot normeringer, men ja, normeringer betyder også noget.

Jeg siger nej til det her beslutningsforslag, og det gør jeg, ud fra at det kommunale selvstyre betyder noget for mig. Skal vi herinde fastsætte minimumsstandards, og vil vi pinedød have det gennemført, sådan som vi vil? Dermed så overtrumfer og overruler vi de kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er valgt på de holdninger og de ting, de gerne vil, og jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi holder fast i det kommunale selvstyre.

Kl. 12:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 12:21

Line Barfod (EL):

Jeg er bestemt også stor tilhænger af det kommunale selvstyre, men problemet er jo, at regeringen har undergravet det kommunale selvstyre i den grad. Kommunalpolitikkerne får jo dummebøder, hvis de ikke laver de nedskæringer, som regeringen kræver.

Jeg går ud fra, at ordføreren ikke mener, at kommunalpolitikkerne i Vordingborg Kommune og andre kommuner, der skærer ned, gør det, fordi de er dumme og ikke kan finde ud af det, eller gør det, bare fordi de synes, det er sjovt at skære ned på daginstitutionerne. De gør det jo, fordi de er tvunget til at skære ned, for ellers får de dummebøder fra regeringen. Så der er det kommunale selvstyre jo udhulet; de kan ikke sætte sig ned og diskutere med deres borgere, hvilket niveau man ønsker at have for daginstitutionerne i Vordingborg, og hvordan man sikrer det bedst muligt, for gør de det, får de en dummebøde fra regeringen.

Så hvordan får ordføreren sit ønske om kommunalt selvstyre til at hænge sammen med den detailregulering, der er kommet fra regeringen og Dansk Folkeparti, især i forhold til økonomien?

Kl. 12:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:22

Kl. 12:25

Vivi Kier (KF):

Det var rigtig mange spørgsmål, og jeg skal prøve at se, om jeg kan nå at svare på det hele.

Jeg er dybt, dybt uenig i den præmis, som fru Line Barfod stiller op. Vi undergraver ikke det kommunale selvstyre. Når jeg hver måned får nogle penge ind på min lønkonto, ved jeg, at det er det beløb, jeg har. Hvis jeg måned efter måned bruger flere penge – lad os sige, at jeg hver eneste måned bruger 1.000 kr. mere end det, jeg får ind – så siger min bank på et tidspunkt: Hallo, den går ikke, der bliver trukket flere penge, end du får. Og det er jo den problemstilling, kommunerne har stået i.

Fru Line Barfod vil gerne sige, at der er sket massive besparelser gennem alle årene, og at vi har presset dem. Nej, kommunerne har fået flere og flere penge hvert eneste år, men samtidig har de brugt endnu flere penge, end de havde på deres konto. Derfor sidder de nu med en kæmpe udfordring, det vedstår jeg. Og hvis kommunerne gerne vil have vækst og gerne vil beholde arbejdspladser, er gode dagtilbud et af midlerne til at holde på deres gode virksomheder.

Kl. 12:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 12:23

Line Barfod (EL):

Men kommunerne får jo flere udgifter, fordi der kommer flere børn i daginstitutionerne. Der er blevet færre børn i Danmark, men der er kommet flere børn i daginstitutionerne. Som ordføreren selv sagde i sit indlæg, er mange flere børn i daginstitution; det er næsten alle børn, der i dag går i daginstitution. Jeg går ikke ud fra, at ordføreren mener, at kommunerne skal afvise børnene, så de skal tage flere børn ind, og derfor kommer der også flere udgifter – på samme måde som hvis ordføreren bruger flere penge, fordi hendes husleje er steget og hun skal betale 1.000 kr. mere i husleje hver måned. Det er jo det, der sker for kommunerne, de får flere udgifter, fordi der kommer flere børn i daginstitutionerne. Men de må ikke bruge flere penge ifølge ordføreren, så hvad er det så, ordføreren vil have de skal gøre?

Kl. 12:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 12:24

Vivi Kier (KF):

Jamen kommunalpolitikerne skal, fuldstændig ligesom os herinde i Folketinget, prioritere – det er det, vi er sat i verden for. Man skal prioritere ud fra den økonomi, man har: Hvor er det, man gerne vil bruge pengene, og hvordan vil man sætte ind? Og ja, jeg hører også om kommuner, hvor jeg kan være betænkelig og bekymret ved den normering, man hører om, og der kan jeg kun sige til alle forældre i det ganske land: Bank på døren hos jeres kommunalpolitikere og sig, at I ikke er tilfredse med det tilbud, de yder.

Man er nødt til at prioritere og se på nogle områder, og jeg synes, det er rigtig vigtigt, at kommunalpolitikerne prioriterer daginstitutionsområdet højt, lige nøjagtig fordi jeg jo er helt enig i, at en god start på livet betyder noget senere hen, også for kommunerne. Så kommunerne er nødt til at prioritere, og jeg mener, at hvis de prioriterer det her langt ned, er det en fejlprioritering, men jeg anerkender, at det er deres ret, fordi de er sat i verden til at varetage de kommunale interesser og udfylde rammerne i kommunerne.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 12:25

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg skal også sige her, at vores socialordfører ikke kan være til stede, og jeg skal forsøge at gøre rede for den radikale holdning.

Vi har faktisk i Radikale Venstre meget stor sympati for det her forslag om at sikre tilstrækkeligt med kvalificeret personale i dagtilbuddene. Principielt bakker vi op om såvel minimumsnormeringer som retten til uddannelse og retten til efteruddannelse for det pædagogiske personale. Det gør vi, på samme måde som vi på folkeskoleområdet jo er meget optaget af, at personalet er tilstrækkeligt klædt på, og det gælder også på det her område. Vi ser det som en ganske stor fordel at sikre tilstrækkelig kvalificeret personale i dagtilbuddene. Vi tror, det er vigtigt, at børnene kommer godt fra start, og at det er vigtigt at give de mindre ressourcestærke børn en god start på livet. Med stor sandsynlighed vil en forstærket indsats i dagtilbuddene kunne forebygge en række sociale problemer. Vi tror også, at det vil kunne bidrage positivt til at opnå de målsætninger, vi har på uddannelsesområdet, for, hvor mange unge der eksempelvis skal have en ungdomsuddannelse.

Vi er så også enige i, at man skal passe voldsomt på ikke at få alt for firkantede regler og fastlægge, om det lige præcis skal være de her nævnte normeringer og uddannelsesrettigheder, der skal være gældende. Det har vi ikke taget endelig stilling til, det vil kræve et mere grundigt arbejde – en konkret udformning af målsætningerne ikke mindst med hensyn til minimumsnormeringerne vil kræve, at vi får et større kendskab til de faktiske normeringer i hele landet. Og af samme årsag er det jo lidt svært at gisne om, hvad det her egentlig kommer til at koste, og ligeledes hvor mange år det vil tage at indfase det.

Men som sagt vil vi gerne være med til at arbejde videre med de overordnede principper for vilkårene i dagtilbuddene og dermed arbejde for vilkårene for de mindste i vores samfund.

Kl. 12:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Kl. 12:28

(Ordfører for forslagsstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten og lige starte med at komme med et lille indspark fra virkeligheden. Det er fra en børnehave, som åbner om morgenen kl. 6. Mellem kl. 6 og kl. 6.45 er der en medarbejder, og der kommer syv børn i løbet af den tid. Mellem kl. 6.45 og kl. 8.30 er de så to medarbejdere, der kommer op på at have 45 børn. Mellem kl. 8.30 og kl. 9 er de kommet op på tre medarbejdere, men nu er der 53 børn. Og fra kl. 9 er de så fire medarbejdere til 63 børn. De 63 børn bliver så fordelt på Solsikkestuen, Pingvistuen og Delfinstuen med en medarbejder og mellem 20 og 22 børn på hver stue, og den fjerde medarbejder løber så rundt mellem de tre stuer, alt efter hvor der er mest brug for vedkommende.

Det betyder, at det normale er, at en medarbejder er alene hele formiddagen med 20 børn. Den medarbejder skal ud over at give den omsorg, som børnene nu har behov for, lave aktiviteter, der lever op til læreplanerne og de politiske mål samt institutionens egne mål. Medarbejderen skal sprogteste og sprogstimulere, lave observationer på de børn, hvor der er en psykolog, ergoterapeut eller talepædagog

ind over. Samtidig skal de børn, der har brug for det, skiftes. Der skal trøstes, der skal hjælpes med toiletbesøg; det er børn, der er ved at lære, hvordan man går på toilettet. Man skal hjælpe dem med at få tøj af og på. Man skal gøre klar til, at der skal spises. Man skal hjælpe børnene med at pakke madpakker ud, hælde mælk op, samle madpapiret ind, efter at de har spist, osv. Og man skal sørge for, at alle børnene får skiftet ble og får tøj på, så de kan komme ud på legepladsen kl. 12. Sådan fortsætter det så resten af dagen, og det er også bl.a. her, at der i perioder er en medarbejder på legepladsen til 63 børn.

Det er altså den virkelighed, man kan opleve nogle steder. Jeg har også fået beretninger fra andre steder, hvor det også ser meget slemt ud. Hvis det bare var én børnehave, jeg havde hørt fra, hvor det så sådan ud, kunne man sige, at vi ikke skal lovgive på baggrund af enkeltstager, men jeg får desværre et hav af henvendelser. Det samme er jo også billedet i de undersøgelser, som pædagogernes fagforeninger, både BUPL og FOA, har fået lavet. Det er, at det ser værre og værre ud ude i institutionerne.

Op igennem 1990'erne lavede man en kæmpe indsats for at sikre, at børn kom i daginstitution. Folketinget siger stadig i dag, at det er afgørende, at børn kommer i daginstitution. Man er oven i købet nu begyndt at tale om, at man vil tvinge forældre til at sende børn i daginstitution, for så vidt angår de meget få børn, der ikke allerede er der. Men man har ikke ladet antallet af normeringer følge med. I 1990'erne, da man virkelig lavede den store udbygning, sagde man: Vi laver en målsætning om, at nu skaffer vi pladser, vi propper så mange børn ind i institutionerne som muligt, og når vi har nået det mål, går vi i gang med at sikre, at der kommer flere voksne, så vi har nogle ordentlige normeringer. Men der kom jo så en ny regering, og de fulgte ikke op på den målsætning. Så man fortsatte udbygningen, så vi i dag stort set har plads til alle børn, men man har ikke fyldt op med voksne, og det betyder altså, at det står rigtig grelt til flere steder.

Som flere af ordførerne har været inde på, er det jo ikke kun et problem for børnene, mens de går i vuggestue og børnehave, og ikke kun et problem, som Venstres ordfører nævnte, at der er forældre, der ikke er trygge ved at sende deres børn i dagtilbud; det er altså et problem i forhold til skolen, hvis ikke børnene får en god start. Hvis ikke børnene får mulighed for at have noget voksentid, hvis ikke børnene har mulighed for at blive hørt og være sammen med andre og lære de ting, man skal lære socialt, for at være sammen med andre, så giver det store problemer i skolen. Det giver de sprogproblemer, som man så vil løse ved at sprogtæste i stedet for at sørge for, at der er nogle, der kan sætte sig ned og læse historier med børnene, lave sangleje med dem, lytte til dem, når de snakker, så de bliver opmuntret til at snakke noget mere og dermed får det sprog, de skal bruge, når de kommer i skole. Og det giver problemer i forhold til de udsatte børn, som man ikke rigtig opdager og ikke rigtig tager sig af, fordi man simpelt hen ikke kan nå det, og det giver store problemer senere i skolerne. Så skal vi til at have specialundervisning og meget andet. Og det giver problemer senere med alle dem, der så ikke kan gennemføre en uddannelse eller kommer ud i kriminalitet eller andet.

Som nogle af ordførerne her pegede på, og som regeringens egen ungdomskommission pegede på, så er en af de bedste investeringer, vi kan lave overhovedet, hvis vi gerne vil se på det langsigtet, at investere i at have gode daginstitutioner. Hvis der er gode forhold i vores vuggestuer og børnehaver, forebygger det en masse problemer senere i livet, men det kræver altså, at vi vil bruge den investering. Og selvfølgelig er jeg enig i, som det er blevet sagt flere gange af både ministeren og andre, at kvalitet er meget andet end normeringer. Selvfølgelig har det også stor betydning, hvordan man så tager sig af børnene. Det er jo derfor, vi også har lagt så stor vægt på efteruddannelse. Jeg kan forstå, at det er de i Dansk Folkeparti positive

over for, så det kan være, at vi ligefrem kan få flertal under udvalgsarbejdet, for at vi faktisk får lavet en indsats for at sikre, at vi får løftet uddannelsesniveaue, og sikre, at man løbende kommer på efteruddannelse og dermed lærer noget mere om, hvordan man gør.

Kl. 12:33

Men det er altså også vigtigt at sikre, at der er voksne i dagligdagen. For uanset hvor meget uddannelse man har fået, uanset hvor meget man lærer om, hvad man skal gøre i forhold til børnene, er det altså begrænset, hvor meget man kan gøre, hvis man er alene med 20 børn; så er det altså ikke meget, man kan nå. Derfor er det afgørende, at vi sikrer, at der kommer nogle flere voksne.

Jeg er helt enig i, at vi skal se på, hvordan virkeligheden ser ud. Det er jo derfor, vi har foreslået, at vi skal lave en konstruktion med en følgegruppe, og det glæder mig meget, at det ser ud til – i hvert fald når vi får et nyt flertal – at vi kan få gennemført det, altså så vi får dem, der sidder og arbejder med området til daglig, både de faglige organisationer, kommunerne, forældreorganisationerne, til at sætte sig ned og se på: Hvordan kan vi så opstille en målsætning? Hvad skal den være, hvordan kan vi arbejde frem imod den, og hvor lang tid regner vi med at det tager? Og der bliver man selvfølgelig også nødt til at se på økonomien.

Flere har sagt, at der ikke er nogen økonomi i det her forslag, men det er jo ikke muligt. Når ministeren siger, at der allerede er den normering, som vi foreslår at der skal være, kan vi jo ikke få en beregning af, hvad det ville koste at indføre normeringen; for det ville jo i teorien være 0 kr. Det tror jeg ikke på er virkeligheden, men det er jo så det, vi bliver nødt til at få undersøgt på anden vis, når vi ikke kan få svarene fra ministeren. Vi må så se på, hvor mange år man realistisk kan indføre den her målsætning om minimumsnormeringer på.

Så bliver der sagt, især af den konservative ordfører, at vi skal respektere det kommunale selvstyre. Jeg er stor tilhænger af det kommunale selvstyre, og jeg ville allerhelst, at det ikke var nødvendigt med den her lovgivning, men jeg tror desværre, sådan som virkeligheden ser ud i dag, at der bliver nødt til at være noget lovgivning – så man kan sikre, at man kan holde det her niveau. Det er jo også en lovgivning, der så kan bruges over for regeringen. Uanset hvad farve regeringen har, kan man fra kommunernes side sige: I kræver, at der skal være den her normering, og så skal der også være penge til det. For problemet i dag er jo, at det godt kan være, at den konservative ordfører siger, at kommunerne bør investere i dagtilbud i stedet for at skære ned på dem, men den konservative uddannelsesordfører siger jo også, at kommunerne skal investere i folkeskolen i stedet for at skære ned på folkeskolen. Den konservative socialordfører siger, at kommunerne skal sørge for en ordentlig ældrepleje og ikke skære ned på ældreplejen. Den konservative handicapordfører siger, at kommunerne skal tage sig ordentligt af de mennesker, der har handicap, altså at der ikke må skæres ned på de ydelser, der er til dem. Og trafikordføreren vil helt sikkert sige, at man ikke bare må lade vejene forfalde, så der er store huller og bilerne ikke kan køre.

Så hvor er det, at kommunerne skal få pengene fra, hvis de skal leve op til lovgivningen på alle de forskellige områder, der er i dag? Det er svært at se, og derfor mener vi, det er nødvendigt at sikre, at vi får undersøgt ordentligt, hvordan situationen ser ud, hvad det rent faktisk ville koste, hvis vi skulle op på de her normeringer, at sikre, at kommunerne får de fornødne penge til at kunne gennemføre opgaven, så vi er sikre på, at vores børn kommer til at få et godt liv, og så vi kan love forældrene, børnene og de ansatte i daginstitutionerne, at ligesom vi gennemførte udbygningen i 1990'erne, vil vi i 2000'erne få sikret, at der kommer til at være så gode forhold for vores børn i dagtilbud, at man ikke bare kan være tryk ved, at de ikke kommer til skade, men også kan regne med, at der bliver taget god vare på dem, og bl.a. være sikker på, at hvis ens barn har behov for at få skiftet ble, bliver bleen også skiftet; så skal barnet ikke risikere at gå rundt i

et par timer, til alle børn skal have skiftet ble på en gang. Det er ikke den måde, man skal have bedre dagtilbud på, og jeg tror trods alt ikke, at der er nogen her, der mener, at det er den måde, man skal effektivisere på, sådan som man indimellem taler om, når man siger, at man kan gøre det billigere ude i dagtilbuddene, altså bare kan effektivisere arbejdet. Jeg tror trods alt ikke, at nogen her mener, at det er ved at foretage bleskift på samleband. Og derfor skal vi altså sikre, at der er de voksne, der kan tage sig af børnene, når de har behov for det.

Så vi vil arbejde videre under udvalgsarbejdet og se, om vi kan komme igennem med efteruddannelse, og ellers i hvert fald sikre, at vi efter et regeringsskifte vil kunne nå det mål, der er sat her. Tak.

Kl. 12:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 106:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af transitrum for udenlandske hjemløse m.v.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 31.03.2011).

Kl. 12:38

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Socialministeren.

Kl. 12:38

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Forslagsstillerne ønsker forslaget, at regeringen ændrer reglerne, så offentligt støttede herberger ikke mister deres støtte, hvis de lukker udenlandske hjemløse ind i varmen. Forslagsstillerne foreslår desuden, at der etableres et 5-årigt forsøgsprojekt med såkaldte transitrum.

Regeringen kan ikke støtte forslaget, og inden jeg forklarer, hvorfor vi ikke kan det, vil jeg sige, at jeg har bemærket, at Enhedslisten i deres forslag tilsyneladende har afgjort det kommende valg, da Enhedslisten agter at finansiere deres forslag gennem oppositionens respektive økonomiske planer. Det er måske en postgang for tidligt, ikke mindst når oppositionens planer er ufinansierede luftkasteller.

Med hensyn til den første del af forslaget så mener Enhedslisten åbenbart, at reglen om ulovligt ophold er overflødig, og at man bare kan dispensere fra den. Sådan er det altså ikke. Bestemmelsen om lovligt ophold gælder for alle ydelser efter serviceloven og afspejler det generelle princip, nemlig at sociale rettigheder alene er et sikkerhedsnet, som er dimensioneret til at dække dem, der har lovligt ophold i landet. Princippet har i Danmark været lovfæstet siden lov om offentlig forsørgelse fra 1933 og er senest bekræftet ved vedtagelse af serviceloven i 1997, som Enhedslisten i øvrigt også stemte for.

Når det så er sagt, vil jeg meget gerne rette en udbredt misforståelse, som også fremføres i Enhedslistens beslutningsforslag, nemlig at statsrefusion for alle tilbuddets brugere kræves refunderet, fordi et botilbud af den ene eller den anden grund optager en borger uden lovligt ophold. Sådan er reglerne ikke. Kun statsrefusion for den konkrete borgers ophold skal refunderes.

Så vil nogen spørge: Er der så ingen tilbud til udenlandske hjemløse? Jo, udenlandske hjemløse kan benytte sig af frivillige og private tilbud, som f.eks. de nødhæberger, som regeringen og satspuljepartierne gav støtte til sidste år med midler fra nødovernatningspuljen. Og udenlandske hjemløse har også ret til akut lægehjælp. Derfor er det også noget decideret sludder, når forslagsstillerne i bemærkningerne til forslaget motiverer det med en påstand om, at staten krænker grundlæggende rettigheder.

Så er der forslaget om transitrum. Jeg må understrege, at det er regeringens politik, at personer uden lovligt ophold i Danmark skal hjemsendes så hurtigt som muligt. Der er ingen lande, der ønsker social turisme, og det mener jeg heller ikke er hensigten med EU's direktiv om arbejdskraftens frie bevægelighed. Regeringen kan ikke støtte forslaget om etablering af transitrum, der skal hjælpe borgere, som ikke har lovligt ophold i Danmark. Gør vi det, så fastholder vi efter min mening udenlandske statsborgere uden lovligt ophold i Danmark i en uacceptabel situation og på uholdbare opholdspræmisser. Det kan samtidig medvirke til at tiltrække udenlandske statsborgere, som ikke kan forsørge sig selv, og som ender som hjemløse.

Der er fortsat behov for en bredere og mere langsigtet løsning på fælleseuropæisk plan, hvilket jeg har haft lejlighed til at diskutere med mine ministerkollegaer fra de øvrige EU-lande. På EU-plan foregår der desuden en massiv omfordeling af EU's socialfondsmidler. En del af disse midler er specifikt målrettet svage grupper. Via forskellige sociale programmer er midlerne udmøntet i konkrete projekter. Det er både projekter i de enkelte lande og tværgående projekter på tværs af lande, som f.eks. projekter i Ungarn målrettet hjemløse og romaer. Det er projekter, som skal bringe svage grupper tættere på arbejdsmarkedet eller i uddannelse.

EU's investeringer i de nye medlemslande er efter min mening den rigtige måde at hjælpe på, også når det drejer sig om udenlandske hjemløse. Det er der mere perspektiv i end som Enhedslistens forslag om at forsøge at håndtere udfordringen inden for Danmarks grænser, hvorved vi blot risikerer at forværre problemerne.

Som det fremgår, er der altså en række grunde til, at regeringen ikke kan støtte forslaget.

Kl. 12:42

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 12:43

Martin Henriksen (DF):

Tak. Vi er jo i Dansk Folkeparti enige i, at det forslag, som Enhedslisten har lagt frem, mildest talt ikke er løsningen. Det vil højst sandsynligt tiltrække flere udenlandske hjemløse til Danmark i stedet for at sørge for, at der kommer færre, så det er ikke løsningen.

Sagen er jo den, at problemet er skabt af EU og de EU-positive partier, ved at man stort set ukritisk har sagt ja til den frie bevægelighed og dermed også til de konsekvenser, som det medfører, bl.a. eksport af sociale problemer fra bl.a. østeuropæiske lande.

Ministeren sagde, at ministeren havde drøftet det her på EU-niveau, og vi har også diskuteret det et par gange i Socialudvalget. Jeg kunne godt tænke mig at vide, om der er kommet noget ud af de drøftelser, om ministeren f.eks. har fået forpligtet de østeuropæiske lande til at gøre en større indsats for at forhindre, at hjemløse derfra kommer herop til Danmark, altså om der er en ny udvikling på det område.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 12:43

sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Kl. 12:43

Socialministeren (Benedikte Kiær):

De drøftelser, jeg har med mine kolleger, går på, hvordan vi kan få EU-systemet til at have fokus på at hjælpe netop de borgere, der ser sig nødsaget til at rejse videre, herunder også til Danmark, hvor de så ender som hjemløse på gader og stræder.

Det er drøftelser, der er i god gænge. Der er ikke kommet noget konkret initiativ, resultat ud af det endnu, men de er i god gænge, og derudover har justitsministeren og integrationsministeren meddelt, at de vil se yderligere på problemstillingen i forhold til udenlandske hjemløse.

Kl. 12:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 12:44

Problem med transitrum er, at de, der skal gøre brug af transitrummet, ikke opholder sig lovligt i Danmark. De udenlandske hjemløse ved, at lige så snart de går ind ad døren, er det for at blive sendt hjem. Det vil derfor ikke give mening at oprette et transitrum, da de udenlandske hjemløse ikke vil gøre brug af dette af frygt for at blive sendt hjem. Vi skal sikre, at de pågældende kommer hjem så hurtigt som muligt. Et transitrum vil forlænge hjemsendelsen og give falske forhåbninger om ophold i Danmark.

Vi skal naturligvis også sikre os, at ingen er nødsaget til at sove ude i hård frost. Regeringen har derfor oprettet nødovernatningspuljen, som betyder, at ingen er henvist til at sove på gaden i perioder med vinterfrost. Der er ligeledes adgang til akut lægehjælp for dem, som har brug for dette. I den vinter, vi lige er kommet ud af, blev 3 mio. kr. fordelt på syv ansøgninger. Flest penge, knap 1,4 mio. kr., fik herberget En varm seng, som ligger i København. Udenlandske hjemløse har derfor allerede mulighed for at komme på et herberg i vinterkulden og samtidig modtage akut lægehjælp.

Venstre kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 12:47

Martin Henriksen (DF):

Har ministeren en idé om, hvornår der kommer noget ud af de drøftelser, som er i god gænge, og ved ministeren også, om der er noget på vej, med hensyn til om vi får bedre mulighed for at udvise udlændinge, som er i Danmark, og som ikke kan forsørge sig selv, og som er EU-borgere.

Der er jo en lang række initiativer, som man kunne tage på det her område, og som i hvert fald kunne mindske problemet, men som vi ikke kan tage på grund af EU-reglerne, eller i hvert fald på grund af den fortolkning, der er i Danmark af EU-reglerne.

Så ved ministeren, selv om det er på et andet område, om der er noget på vej i forhold til at skærpe udvisningsreglerne, og har ministeren en forventning om, at der snart kommer noget ud af de drøftelser, som ministeren har på EU-niveau med ministre fra f.eks. østeuropæiske lande?

Kl. 12:45

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 12:45

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu tager sådan nogle drøftelser i EU-systemet jo tid, så jeg tør ikke sætte tidspunkt på for, hvornår der kommer noget konkret ud af det, og hr. Martin Henriksen ved jo også, hvordan ting nogle gange kan tage tid i EU-sammenhænge. Præcis hvordan det forløber med de udmeldinger, der er kommet fra justitsministeren og integrationsministeren, og hvilke planer de har, har jeg ikke kendskab til.

Kl. 12:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Herefter er det Venstres ordfører, fru Louise Schack Elholm.

Kl. 12:45

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Jeg skal fremføre Venstres ordførertale, da vores socialordfører ikke kan være til stede. Jeg vil først og fremmest gøre opmærksom på, at herberger og forsorgshjem er botilbud beregnet til midlertidigt ophold efter servicelovens § 110. Optagelse er således betinget af, at pågældende har lovligt ophold her i landet. Herudover skal pågældende være omfattet af målgruppen for tilbuddet, der er personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Yildiz Akdogan.

Kl. 12:47

(Ordfører)

Yildiz Akdogan (S):

På denne smukke, solskinsrige forårsdag kan det godt være lidt svært at forestille sig hjemløse i kulden, folk, der fryser og ikke har et sted at være. Ikke desto mindre var det en realitet for blot få måneder siden, for vi oplevede en meget hård og kold vinter i Danmark – en vinter, som fik konsekvenser for flere hundrede udenlandske hjemløse. De havde ikke noget sted at være eller et sted at tage hen, fordi herberger ikke må tage imod dem. Problematikken var især markant i Københavns Kommune.

Beslutningsforslaget tager bl.a. udgangspunkt i disse sørgelige hændelser. Enhedslisten foreslår et transitrum for udenlandske hjemløse for at afhjælpe problemet fremadrettet. Jeg vil gerne understrege, at vi fra Socialdemokratiets side er helt enige i, at vi har en udfordring, hvad hjemløse angår. Hvad enten det er udenlandske eller danske hjemløse, ønsker vi ikke, at folk skal ende på gaden uden mad, tag over hovedet eller tøj på kroppen. Udenlandske hjemløse har været en stor udfordring, idet antallet har været stigende, især fra østeuropæiske lande, hvoraf ikke alle opholder sig på lovlig vis. Men lovligt eller ej: Der skal gøres en indsats.

Jeg vil gerne lige understrege, at ulovligt ophold i Danmark selvfølgelig ikke er acceptabelt. De skal sendes hjem. Men når det er sagt, er det selvfølgelig også vigtigt at se på, hvilken metode der skal tages i brug for at løse de udfordringer. Som nævnt foreslår Enhedslisten et transitrum, der skal varetage en række opgaver for at hjælpe de hjemløse videre. En del af de opgaver kan vi sagtens se det fornuftige i, eksempelvis at de hjemløse får de nødvendige midlertidige ydelser som mad, overnatning og elementær sundhedsbehandling, eller opsøgende arbejde for at give de hjemløse en mulighed for ikke at skulle overnatte på gaden, når der er minusgrader udenfor.

Men andre af de opgaver, som et transitrum skal varetage, er så omfattende og vidtrækkende, at vi mener, at det vil være svært at tage hånd om dem. Vi mener, at nogle af disse opgaver bedst vil kunne varetages på mellemstatsligt niveau, bl.a. i EU, ikke mindst fordi udenlandske hjemløse ikke alene er et dansk fænomen, men også ses i andre europæiske lande. Netop derfor bør en række opgaver og fælles handlingsplaner varetages på EU-niveau.

Men selv om vi ønsker en løsning på EU-niveau, har vi allerede handlet på problematikken, bl.a. ved at etablere nødherberger, der kan tage sig af udenlandske hjemløse, ligesom der allerede er brugt en række midler på området. Der er ligeledes også oprettet en pulje, som man kan søge fra i henhold til formålet. Men en ting er, hvad der kan gøres på EU-niveau eller fra Folketingets side; noget andet er selvfølgelig, hvad der kan gøres på det mere menneskelige plan, på græsrodsniveau. Vi så en række gode frivillige borgere påtage sig en stor menneskelig opgave ved at stille midler og rum til rådighed for de mange hundrede hjemløse i København. Et af de initiativer var bl.a. initiativet En varm seng. De skal have mange tak for deres indsats, som ikke kan gøres op i kroner og øre.

Afslutningsvis skal det pointeres, at vi fra Socialdemokratiets side finder forslaget meget sympatisk, men mener, at de opgaver, et transitrum skal varetage, er for omfattende og bør varetages på andre niveauer.

Kl. 12:51

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 12:51

Martin Henriksen (DF):

Tak. Det er jo, som jeg også nævnte før, et problem skabt af EU i høj grad og af de EU-positive partier i Folketinget. Jeg har ingen illusion om, at vi lige i dag ændrer de partiers holdninger til det. Men da fru Yildiz Akdogan nævnte det her initiativ, En varm seng, og roste det, kunne jeg godt tænke mig at høre, hvad Socialdemokratiets holdning er til, at bl.a. Kim Clemen, som er sektionsleder i kontaktstedet Kofoeds Kælder, mener, at private herberger som bl.a. En varm seng tiltrækker udlændinge til Danmark, simpelt hen fordi der bl.a. er gratis overnatningsmuligheder – bl.a. Det er fra B.T. den 2. december 2010.

Synes den socialdemokratiske ordfører ikke, at det er problematisk, at vi har tilbud i Danmark, hvor der er sociale organisationer, som jo faktisk siger til de andre sociale organisationer og private initiativer, at det, de gør, faktisk er med til at tiltrække udenlandske hjemløse til Danmark? Er det en problemstilling, som Socialdemokratiet vil være med til at kigge på, forstået på den måde at vi finder nogle måder, hvorpå vi kan skrue ned for de tilbud, der allerede er til udenlandske hjemløse i Danmark, sådan at der ikke kommer flere?

Kl. 12:52

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:52

Yildiz Akdogan (S):

Sikke mange spørgsmål. Jeg nævnte i min ordførtale meget tydeligt, at det selvfølgelig er et problem, når folk opholder sig i Danmark på ulovlig vis. Derfor er det også vigtigt, at man gør en indsats på det område. Når ordføreren citerer Kim Clemen for sige, at det decideret kan være med til at tiltrække endnu flere borgere fra EU-lande til at komme og overnatte i forskellige herberger, er det netop vigtigt, at vi prøver at lave en fælles indsats på EU-niveau, så vi kan forhindre det. Det her er ikke en situation, der kun opleves i Danmark, det ses også i andre europæiske lande.

Når det er sagt, er det også vigtigt at understrege – og det håber jeg at hr. Martin Henriksen også ud fra et rent menneskeligt perspektiv synes er i orden – at når der er minus 4-5 grader udenfor, og der står en borger og kan risikere at fryse ihjel, er det vel rimeligt at give personen lige det nødvendige sted at være og måske noget at spise.

Kl. 12:53

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 12:53

Martin Henriksen (DF):

Lad os da endelig holde fast i det menneskelige perspektiv, for vi har jo at gøre med mennesker, som trods alt er så ressourcestærke, at de er i stand til at rejse f.eks. fra Afrika eller Østeuropa til Danmark for at være hjemløse. Så ressourcestærke er de trods alt, at de har ressourcer til at bevæge sig den vej til Danmark. Og det er jo velkendt, at mange af de danske hjemløse, som er meget udsatte og i mange tilfælde mere udsatte end de udenlandske hjemløse, jo bliver presset af de udenlandske hjemløses tilstedeværelse i Danmark. Jeg synes da ærlig talt, at det er lidt forunderligt, at man har den opfattelse, at vi skal gøre mere, forstår jeg næsten, i hvert fald fastholde det, vi gør for at hjælpe udenlandske hjemløse i Danmark, vel vidende, at den indsats tiltrækker flere, og vel vidende, at det har den konsekvens, at de danske hjemløse, som alt andet lige er mere udsatte, jo faktisk bliver presset på grund af det her.

Altså, hvad er Socialdemokratiets holdning til det, og vil Socialdemokratiet, set i lyset af at det jo er det, der sker, være med til at kigge på at neddrogse nogle af de tilbud, vi har i Danmark, som det jo tyder meget på tiltrækker flere hjemløse til Danmark med de konsekvenser, som det så har?

Kl. 12:54

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 12:54

Yildiz Akdogan (S):

Der er nogle meget klare regler om herberger og også nogle klare initiativer, i forhold til hvad nødherberger skal bruges til. Det ved hr. Martin Henriksen jo også godt som socialordfører. Men når det er sagt, er det her altså et spørgsmål om menneskesyn: Hvis det er -5 grader udenfor, og der står en borger, og vi risikerer, at den her borger faktisk kan fryse ihjel – og der var faktisk en række meget problematiske situationer i København, hvor vi så en række af de her udenlandske hjemløse, som ikke havde et sted at bo – synes jeg, at det set ud fra et rent menneskeligt perspektiv er rimeligt, at vi giver den her person et sted at være og noget at spise. Det må være udgangspunktet.

Det andet er, at det fra Socialdemokratiets side ikke er ønskeligt, at vi ligesom tiltrækker ulovlige borgere til Danmark, men på den anden side skal der gøres en indsats. Og igen vil jeg gerne understrege, at der er nogle initiativer, vi kan tage her inden for grænserne, men så er der også mange andre initiativer, vi kan tage på EU-niveau, og det mener vi at vi skal prøve at arbejde mere målrettet efter. Og jeg mener også, at socialministeren klart udtrykte, at hun i hvert fald vil kigge nærmere på det.

Kl. 12:55

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til ordføreren. Og så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Martin Henriksen.

Kl. 12:55

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. I Dansk Folkeparti mener vi, at det er et problem, at der har været en stigning i antallet af bl.a. østeuropæiske hjemløse, som er kommet til Danmark. Jeg mener ikke, at det i sidste ende kan være godt for dem selv, og jeg mener heller ikke, at det er til gavn for

Danmark og eller til gavn for de danske hjemløse, som alt andet lige – det er i hvert fald min og Dansk Folkepartis opfattelse – desværre bliver presset af deres tilstedeværelse.

Enhedslistens forslag, som handler om, hvordan man kan give flere rettigheder til udenlandske hjemløse og hjælpe dem hjem på frivillig basis, kan jo umiddelbart lyde sympatisk, men jeg tror bare, at effekten af det vil være, at det risikerer at tiltrække flere udenlandske hjemløse og måske også tiltrække kriminelle elementer til Danmark. Og jeg vil bare advare imod, at man tror, at det her er løsningen på de problemer, der er. Løsningen er en anden; løsningen er noget af det, som vi har diskuteret her i dag, og som vi også har stillet spørgsmål til socialministeren om. Løsningen er selvfølgelig også, at vi får bedre udvisningsregler, så når der f.eks. er EU-borgere i Danmark, som helt åbenlyst ikke er i stand til at forsørge sig selv, fordi de er hjemløse, skal der jo også være bedre muligheder for at sende dem hjem, og der skal også være bedre muligheder for at sende folk hjem, hvis der er en stærk mistanke om, at de tjener til dagen og vejen ved kriminalitet. Så bedre udvisningsregler er helt klart en del af løsningen.

Jeg mener også, at grænsekontrol er en del af løsningen, og jeg mener, at vi generelt set skal kigge på de tilbud, som vi allerede har i dag – også de tilskud, vi giver til private initiativer, som forsøger at hjælpe. Jeg kan sagtens forstå, at man skal hjælpe nogle, når det er rigtig koldt ved juletid og ved vintertid – det har vi sådan set også sagt god for fra Dansk Folkepartis side – men jeg beder bare om, at vi snart også tænker os lidt om og ser, at det rent faktisk også har den effekt, at det tiltrækker nye udenlandske hjemløse til Danmark med den konsekvens, at det går ud over de danske hjemløse.

Det skal være bemærkningerne – vi kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 12:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Derefter er det SF's ordfører, fru Tine Mach.

Kl. 12:58

(Ordfører)

Trine Mach (SF):

SF's ordfører kan desværre ikke være her i dag, så jeg vil hermed fremlægge SF's position.

Enhedslistens beslutningsforslag fremhæver noget meget vigtigt, for er man ikke et menneske, hvis man ikke er dansker? Kan man ikke blive syg, sulten, kold og træt, hvis man ikke er dansker? Og kan man ikke dø af kulde, når man ikke er dansker? Udenlandske hjemløse er overmennesker – eller det skulle man i hvert fald tro med den måde, vi behandler dem på her i Danmark. De kan åbenbart alt. De kan sove på gaden i 5 minusgraders frost; de kan gå flere dage uden mad og søvn, og ligesom Supermand bliver de angiveligt aldrig syge. For hvilken anden grund skulle der være til, at et så velstillet land som Danmark ikke vil hjælpe dem, der er kommet hertil, og som har det allersværest, som er allerlængst nede, og som ikke ved egen kraft kan komme videre?

Der er jo ikke tale om at forvandle Danmark til Europas varme-stue, som regeringen højst sandsynligt vil påpege. Her er sådan set tale om at udføre et minimum af ganske nødvendigt humanitært arbejde. Der er tale om måske liv eller død. De udenlandske hjemløse dør på gaderne, hvis vi eksempelvis ikke giver dem lægehjælp eller tag over hovedet, når det er koldest. Det må simpelt hen aldrig blive en mulighed at dø på gaden i Danmark.

Hjemløshed er ikke for sjov. Det er ikke en levemåde, folk vælger ud fra en nationalromantisk forestilling om den frie vagabond. Det er faktisk en barsk og farlig verden, de hjemløse færdes i, men selv de barskeste og farligste er også mennesker og derfor også modtagelige for kulde, sult og træthed.

I SF er vi rigtig glade for, at det her beslutningsforslag er kommet. Vi ønsker nemlig ikke at se flere hjemløse dø på gaden, bare fordi de ikke kan fremvise et dansk pas. Vi har selv tidligere foreslået en overlevelsesgaranti, netop fordi vi har et cirkulære på området. Det skal være en garanti for, at når temperaturen falder, skal et par offentlige steder i de store byer åbne dørene for de hjemløse. Vi skal have et offentligt drevet nødberedskab, der vil tage ansvar for andre mennesker, der har det værre end os i denne sal. Der skal være tilknyttet frivillige og uddannet sundhedspersonale, og der skal være mulighed for en madras at sove på og et måltid mad i maven. Derfor er Enhedslistens forslag om at ophæve det cirkulære klart det bedste bud.

Vi skal derudover have en løsning på det her problem på EU-plan. Det er ikke kun Danmark, der står med et stigende antal udenlandske hjemløse, og derfor ønsker SF, at ministeren i samarbejde med sine europæiske kollegaer går ind i en diskussion om den her situation og så hurtigt som muligt får løst den akutte situation, således at udenlandske hjemløse kan modtage blot en minimal hjælp. Derfor savner vi i beslutningsforslaget, som det ser ud nu, nogle løsninger, som er mulige på EU-niveau eller i EU-regi.

Sidst, men ikke mindst, skal vi have nogle udslningssteder for de illegale hjemløse, for selvfølgelig skal illegale hjemløse sendes hjem. Det har der aldrig været sat spørgsmålstejn ved. Men når de bliver sendt hjem, skal det ske på en ordentlig og menneskelig måde, og derfor skal vi have nogle udslningssteder til at huse de hjemløse, indtil de bliver udvist.

Indtil videre har vi ikke hørt fra regeringen, hvad den vil gøre for at finde en permanent løsning på problemet, og derfor er vi meget positivt indstillet over for forslaget og glæder os til det videre samarbejde om beslutningsforslaget.

Kl. 13:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den konservative ordfører, fru Vivi Kier.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

At være hjemløs er ofte lig med store og massive sociale problemer. Derfor har vi også iværksat en lang række tilbud og strategier for at imødegå disse udfordringer. Det er tilbud, som de hjemløse og udsatte danskere er rigtig glade for. Det er desværre også tilbud, som udenlandske hjemløse gør massivt brug af. De fortrænger faktisk vores egne udsatte borgere. Jeg har en dag været rundt på nogle af alle vores tilbud her i København og har fulgt, hvad der sker, og hvad der rører sig. Jeg er nødt til at sige, at vi kan ikke og skal ikke løse hele Europas fattigdomsproblem i Danmark.

Tanken om et transitrum synes jeg jo er rigtig spændende, og jeg har selv været ude at lufte den. Men mine tanker om et transitrum er ikke helt de samme tanker som dem, der ligger i forslaget her fra Enhedslisten. Mine tanker om et transitrum er, at det er et sted, hvor der er nogle, der kan tale vedkommendes sprog, hvor der er mulighed for en enkelt overnatning og så retur til det land, som man kommer fra. Derfor kan jeg heller ikke støtte op om det forslag her. Hvis det gennemføres, vil der virkelig blive tale om fattigdomsturisme.

Med hensyn til den anden del af forslaget om herberger og støtte så har ministeren givet udtryk for, at man jo gerne må huse en udenlandsk hjemløs, men man får ikke refusion for det.

Udenlandske hjemløse er et stort problem, og det er desværre også et stigende problem. Det er et problem, som er nødt til at blive løst i samarbejde med de øvrige EU-lande. Jeg ved, at socialministeren her gør et stort stykke arbejde, for vi vil gerne eksportere alle vores gode modeller i forhold til udsatte borgere. Personligt presser jeg

også hele tiden på over for justitsministeren og integrationsministeren, for vi skal finde en holdbar og varig løsning.

Vi har set tilbuddene her i vinter, hvor der var forskellige private tilbud, og vi har også støttet de tilbud, for selvfølgelig skal folk ikke ligge og dø ude på gaderne, og der er mig bekendt heller ikke nogen, der er døde ude på gaderne. Men vi har også i kølvandet på de tilbud set, at der er kommet busfulde herop, og når vi har snakket med dem – jeg har været ude at snakke med nogle af dem – og når vi har set dem i TV-avisen, så siger de: Det er så godt at være udenlandsk hjemløs i Danmark, for vi kan gå ind på værestederne, og vi kan få tøj og sko osv. Den problematik er vi nødt til at tage hånd om. Jeg ser gerne en form for transitrum, men ikke transitrum som dem, Enhedslisten foreslår.

Kl. 13:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Vores socialordfører kan ikke være her i dag, og derfor skal jeg gøre rede for Det Radikale Venstres holdning til det her forslag.

Vi er i Radikale Venstre meget positive over for forslaget. Vi synes, vi gerne vil være med til at sikre, at der bliver taget bedre hånd om de udenlandske hjemløse, som der jo er blevet flere og flere af i de seneste år. Vi er også enige med forslagsstillerne i, at det er et problem, som kræver samarbejde på tværs af landegrænserne.

Hvad angår forslagets konkrete indhold, er vi positive over for ideen om at lave forsøg med et transitrum. Langt hen ad vejen kan vi støtte op om den beskrivelse, som fremgår af forslaget. Vi synes dog måske, at det er lidt vidtgående, hvis et transitrum også skal kunne udrede den hjemløses tilstand i forhold til ret til sociale ydelser i hjemlandet, men også det vil vi godt være med til at drøfte.

Jeg har noteret, at ministeren talte om, at det var en misforståelse, at herberger fik annulleret deres tilskud, hvis de modtog udenlandske hjemløse, og at det kun er sådan, at de ikke kan få tilskud til udenlandske hjemløse. Det er så noteret; det er da i hvert fald bedre, end hvis de mister hele tilskuddet.

Men der er altså ingen tvivl om, at vi skal sikre, at ingen udenlandske borgere ligger og dør i kulden i Danmark, fordi de ikke får den hjælp, de har brug for. Det skal de naturligvis have. Jeg kan så være lidt mere i tvivl om, om vi skal åbne de nuværende herberger, eller om vi skal lave flere transitrum. Hvis disse nødstedte er her ulovligt, er det jo muligt, at de ikke vil opsøge sådanne transitrum frivilligt. Men vi vil gerne gå ind i en drøftelse af det her, og vi vil gerne være med til at løse det problem, som skal løses for de udenlandske hjemløse. Det er folk i nød, og folk i nød skal vi hjælpe.

Kl. 13:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Kl. 13:07

(Ordfører for forslagsstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten og især takke SF og Radikale, som støtter intentionen i forslaget. Jeg synes jo, det er afgørende, at alle trods alt har sagt, at man ikke ønsker, at der er mennesker, der dør på gaden i Danmark. Så er vi jo nået et stykke vej. Det har også været godt med dem, der i de sidste par vintre har gjort en stor indsats for at råbe højt – det er jo det, der har afstedkommet ændringen – så vi i dag heldigvis kan sige, at ingen partier mener, at nogen skal dø på

gaden i Danmark, at man derfor nu har lov til at lukke folk ind, og at der også er sat lidt penge af til at sikre, at ingen dør på gaden. Det er jo fint, og det er selvfølgelig det allervigtigste, at vi får sikret det. Men det er ikke nok.

Vi ønsker jo heller ikke, at vi har et land, hvor der sidder mange mennesker på gaden og tigger, og at folk går rundt og har det elendigt i vores land, og derfor bliver vi nødt til at finde ud af: Hvad skal vi gøre? Mange har peget på, at det er et EU-problem, og at der skal findes en løsning på EU-plan. Det er vi alle sammen enige om. Det var jo et kæmpeproblem, at man efter omvæltningen i Østeuropa oplevede, at der kom en kæmpefattigdom, en ekstrem fattigdom, i en del af Europa. Man lukkede dem ind i EU, man åbnede for fri bevægelighed.

Man åbnede, for meningen er, at man skal flytte rundt på arbejdskraften, så man kan underbyde på løn- og arbejdsvilkår og få presset lønningerne ned, men man gjorde intet for at finde ud af: Hvad gør vi så med de mennesker, der flytter rundt, hvis de ikke er i arbejde? Hvordan sikrer vi, at vi faktisk tager hånd om dem? Hvad gør vi med de enorme forskelle, der er? Hvad gør vi for at få sikret, at vi også får løftet levestandarden?

Altså, den langsigtede løsning er selvfølgelig, at vi får løftet levestandarden, så folk ikke flytter til andre lande i håb om, at de kan tjene mere på at sidde og tigge der eller få et eller andet elendigt betalt arbejde, som de ikke kan få i deres hjemland, hvor det ofte er umuligt at få et arbejde. Men indtil vi får den langsigtede løsning igennem – og det kan jo godt tage mange år – hvad gør vi så? Det er jo det, der er den store udfordring.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at det forslag, vi her fremsætter om transitrum, er udviklet i Københavns Kommune, der også har skrevet til regeringen for at prøve at spørge, at man ikke kunne oprette et sådant transitrum, fordi København jo er den kommune, der mærker problemet mest, og fordi det er det, som man der kan se ville kunne være en god mulighed for at kunne gøre noget, for at kunne tage sig af de mennesker, der kommer hertil. Det hjælper ikke noget, at man bare kører dem ned til grænsen og sætter dem af der og siger: Så kan du selv finde hjem og klare dig selv. Så kommer der bare nye, eller folk kommer tilbage.

Derfor er ideen at have et transitrum, sådan at støder man på nogen på gaden eller på herberger eller andre steder, så kan man hjælpe dem med at komme hen til transitrummet. I transitrummet hjælper man med at finde ud af, hvordan de kan komme tilbage til deres hjemland, og man har et samarbejde med nogle organisationer i hjemlandet, så man kan sikre, at de ikke bare kommer tilbage for så at blive sendt af sted igen, men at de faktisk kommer tilbage med nogle muligheder for at indgå i noget arbejde, i forskellige projekter eller andet.

I Wien har man ud fra samme princip i flere år haft et børnehjem til børn, der er ofre for menneskehandel. Her sikrer man, at de her børn ikke bare bliver sendt ud af landet, f.eks. tilbage til Rumænien, som mange af dem kommer fra, og at de så ender på gaden dér eller bliver handlet igen, men at de faktisk kommer tilbage til en tilværelse med en fremtid. Det gør, at der i dag næsten ikke mere kommer nogen af disse børn til Wien, fordi bagmændene ved, at folk, når de ser, at der sidder et barn og tigger på gaden, så tager hånd om barnet og får det hen på det børnehjem, hvor man tager sig af det, fordi de ved, at der faktisk bliver taget ordentligt hånd om det her barn, det her menneske.

På samme måde håber vi jo, at der, hvis man får lavet et transitrum, hvor der bliver taget ordentligt hånd om de mennesker, der kommer, så også vil være en interesse fra herbergernes side, fra gadedemedarbejderes side og fra borgere i almindelighed, sådan at de, når de ser et menneske, som de tror kunne have brug for transitrummet, så også prøver at hjælpe dem derhen, så de kan få en ordentlig hjælp til at komme tilbage til deres hjemland og få en tilværelse dér.

Kl. 13:11

Hr. Martin Henriksen mener jo, at det i høj grad vil være kriminelle, der kommer til Danmark, og kriminelle, der vil ønske at gøre brug af sådan et transitrum. Jeg har meget svært ved at se, hvorfor kriminelle skulle have en interesse i at være i et transitrum, hvor formålet er, at man skal tilbage til sit hjemland, hvis det, de kriminelle skulle være kommet hertil for, var at lave kriminalitet. Det er jo lidt svært, hvis man sidder inde i et transitrum.

Tværtimod tror vi faktisk på, at det kan hjælpe til at modvirke det, fordi man kan komme tilbage og få en anden tilværelse, og fordi man, hvis det viser sig, at man er blevet handlet hertil, så kan få noget afklaring af den situation og kan få udredt, om man er offer for menneskehandel, og at man så kan få den hjælp og den støtte og de rettigheder, som man har krav på som offer for menneskehandel.

Jeg forstod ikke helt den konservative ordførers problem i forhold til transitrummet. Jeg kunne forstå, at den konservative ordfører mener, at man kun må være der én nat. Det er jo ret svært, fordi det kræver, at der så er nogle medarbejdere, der kan arbejde ekstremt hurtigt med at finde ud af, hvor det er, man kommer fra, hvad det er, man kommer tilbage til, og hvordan man kommer hjem. Altså, bare det at få bestilt nogle billetter og andet – hvis ikke meningen er, at folk bare skal køres til grænsen og slippes løs i Tyskland eller Sverige, men at man faktisk skal have dem tilbage til deres hjemland – vil altså kræve nogle flere dage og dermed også nogle flere overnatninger.

Så derfor er vores ønske, at folk skal hjem, så hurtigt det kan lade sig gøre. Det er ikke meningen, at det skal være et sted, hvor man kan bo i lang tid i Danmark, mens man arbejder eller andet. Det er meningen, at man kommer der med henblik på at blive sendt tilbage til det land, man kom fra, men med noget, man bliver sendt tilbage til, og det er det, som vi faktisk tror i et vist omfang ville kunne afbøde problemerne, indtil man får gennemført den langsigtede løsning. Noget helt andet er så, at vi i forbindelse med de mange, der bliver hentet hertil af arbejdsgivere og får arbejde, jo synes, at man burde sikre, at arbejdsgiverne tager ordentligt hånd om dem.

Altså, når vi oplever, at folk bliver indlogeret i store fabrikshaller, hvor de kan sove, og man så kan gå ud og hyre dem som daglejere eller andet, så er det jo ikke de vilkår, vi ønsker de skal have i Danmark. Derfor burde man jo også tage fat i de arbejdsgivere, der hiver folk hertil på den måde, og sørge for, at disse folk får en ordentlig behandling. Det er jo ikke meningen, at disse mennesker skal fylde op på herberger eller andet. Det er meningen, at arbejdsgiverne skal sørge for, at der er en ordentlig indkvartering til dem, eller skal sørge for at betale dem en ordentlig løn, så de selv kan finde en ordentlig indkvartering, og det er noget af det, vi gerne vil opnå ved at sikre en ordentlig indsats mod social dumping, som vi også tror vil kunne afhjælpe en del af det her problem.

Men jeg er som sagt glad for opbakningen fra SF og fra Radikale, og jeg håber, at vi kan arbejde videre med, hvordan vi så kan gøre det rent praktisk. Jeg håber også, det kan lykkes os at overbevise Socialdemokraterne om, at det altså er et problem, som vi er nødt til at gøre noget ved, og som vi ikke bare kan afvente at EU finder en løsning på, og at man vil være åben over for den løsning, som Københavns Kommune foreslår, nemlig transitrum.

Kl. 13:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Martin Henriksen med en kort bemærkning.

Kl. 13:14

Martin Henriksen (DF):

Tak. Vi bliver nok ikke enige, men jeg vil bare gerne forsøge at nuancere debatten en anelse, for der er flere, der har sagt, og det sagde fru Line Barfod også, at man får indtryk af, at der er mange udenlandske hjemløse, der ligger og dør i Danmark bl.a. på grund af kul-

de. Og så vil jeg gerne henvise til en artikel på DR's hjemmeside, P 1, fra den 16. februar 2011, kl. 11.15, og der står i artiklen:

»Den britiske radiostation BBC beklager nu en fejl i en udsendelse om Danmark og Dansk Folkeparti, der blev sendt 8. februar.

I udsendelsen, »Driving on the Right« – undskyld sproget – »hævder værten, Chris Bowlby, at flere udenlandske hjemløse er døde i den danske vinterkulde, efter de er blevet afvist af offentligt støttede herberger.

Men P1-programmet Detektor har fundet frem til, at der ingen dokumentation findes for den påstand.«

En af de danske kilder, som har bidraget til det her, formanden for Rådet for Socialt Udsatte, Jan Sjursen, siger så nu i artiklen, og jeg citerer:

»Jeg beklager, at vi har været med til at viderebringe nogle informationer, der ikke er helt korrekte. Og det synes jeg også er ærgerligt for debatten som sådan.«

Så det er måske ikke så meget et spørgsmål, som det er en bemærkning, som forhåbentlig vil være med til at nuancere debatten fremadrettet.

Kl. 13:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Line Barfod (EL):

Jeg er helt enig i, at man ikke skal viderebringe oplysninger, som ikke er dokumenteret, og derfor var det, jeg sagde, også, at jeg glæder mig over, at samtlige partier er enige om, at man ikke ønsker, at vi får en situation, hvor nogen dør på gaden. Det er det, jeg synes der er det afgørende vi er nået frem til i Danmark. Derfor støtter man nu også, at der er nødherberger, og man har sikret, at de almindelige herberger også gerne må tage udenlandske borgere ind og ikke er tvunget til at afvise dem i døren. Jeg synes, det er glædeligt, at vi i høj grad på grund af de mange mennesker, der de sidste par vintre har gjort en stor indsats for at råbe op om de her problemer, er kommet så langt.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget, og såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:16

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på mandag den 2. maj 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside, og skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 13:17).
